

**Pieksämäen
Kuvataideseura ry.**

40-vuotta

1967–2007

PIENI KOLLAASI KUVATAIDESEURAN TOIMINNASTA KUVIN, LEHTILEIKKEIN JA SANOIN...

Opetusministeriöltä tukea toiminnalle

Opetusministeriö on myöntänyt Pieksämäen Kuvataideseuralle tuhat markkaa toiminnan tukemiseen. Se on tunnustuksen osoitus yöstä. — Kuvataideseuralalla on ollut vilkasta toimintaa ja sen jäsenet ovat aktiivisia omakohtaisessa työssään. Monet ovat päässeet pitkälle ja heidän taiteensa on huomioitu myös "korkealla tasolla". — Kuvassa kuvataideseuran jäseniä kokouksessaan päättämässä vastaisista toiminnoista.

KANNEN KUVA VALOKUVA ASEMATUNNELIN MAALAUksesta,
RAILI PYRSTÖJÄRVEN ARKISTO.

© TEKSTI Mervi Riikonen,
Pieksämäen Kuvataideseura ry.

TAITTO J-GRAFIA Oy, Pieksämäki 2007

PAINOPAikka OSWALD INTERKOPIO Oy, Mikkeli 2007

ISBN 978-952-92-1961-2

Pieksämäen Kuvataideseura ry. 40-vuotta

Sisällysluettelo

JOHDANTO	5	19	SEINÄMAALAUKSET
PIEKSÄMÄKI 1960-LUVUN ALUSSA	6	20	NÄYTTELY PIEKSÄMÄEN KAUPUNKISEURAKUNNASSA
TYÖVÄENOPISTON KUVAAMATAITEENKERHO POHJANA TAIDEYHDISTYKSEN SYNNYLLE	7	20	YHTEISTYÖ KULTTUURIKESKUS POLEENIN KANSSA
KUVATAIDESEURAN PERUSTAMINEN	8	21	KUUKAUDEN TAITEILIJA
KOULUTUSTOIMINTA	9	21	KANTTILAN NÄYTTELYT
PIKKUTAITEILIIJOISTA KUVATAIDEKOULUUN		21	TAIDENÄYTTELY AASIAN KATASTROFIN HYVÄKSI
– LASTEN JA NUORTEN KOULUTUSTOIMINTA	10	21	PALVELUTALO ABELIN NÄYTTELYT
OPINTOTOIMINTA	12	21	STIPENDITOIMINTA
NYKYTILANNE	12	22	TAIDELAINAAMO L. ARTOTEEKKI
NÄYTTELYTOIMINTA	14	23	VIISINÄYTTELYT LEHTIKRITIIKKIEKIN VALOSSA
VIISINÄYTTELYT	15	40	TOIMITILAT JA TYÖHUONEET
KESÄNÄYTTELYT	15	42	HALLINTO
VIERRILUNÄYTTELYT	16	44	PALKINTOJA
KUVATAIDESEURA ISÄNTÄSEURANA	17	45	LOPUKSI
SAVON SOLMU ART	17	46	VIITTEET
MUU NÄYTTELYTOIMINTA JA YHTEISTYÖ	19	47	LÄHDE- JA KUVALUETTELO
PIIRUSTUSKILPAILUT	19		

Johdanto

Pieksämäen Kuvataideseura ry. täyttää vuonna 2007 kunniakkaat 40 vuotta.

Seuran historia on mielenkiintoinen kertomus koko 1900-luvun lopun Suomeen. Pienen paikkakunnan aktiiviset taiteen ystävät elivät 1960-luvulla yhteydessä ajan ilmiöihin ja loivat paikkakunnalle henkisen kulttuurin yhteisön, joka aloitti merkittävän taiteen edistämistyön perustaessaan oman taideyhdistyksen.

Kuvataideseuran työssä on alusta asti ollut keskeisenä taide- ja kulttuurikasvatus. Taidekasvatuksellinen työ on suuntautunut niin lapsiin, nuoriin kuin aikuisiin.

Koulutustoiminta yhteistyössä työväenopiston kanssa on tuonut paikkakunnalle arvostettuja taiteen ammattilaisia luennoimaan ja opettamaan. Perustajajäsenet tekivät opintomatkoja niin Neuvostoliittoon kuin Italiaan ja tietenkin oman maan kuvataiteen kesänäyttelyihin. Työväenopistossa alkanut koulutusyhteistyö on jatkunut paikkakunnan oman lasten ja nuorten kuvataidekoulun perustamiseen ja nykyisen Seutuopiston taidekurssien laajaan antiin.

Oma näyttelytoiminta on ollut aktiivista alusta asti. Ensimmäinen vuosinäyttely järjestettiin jo vuoden 1967 lopussa. Seuran vuosinäyttely onkin vakiintunut vuodenvaihteen molemmin puolin. Myös kesänäyttelyt ovat olleet seuran tärkeä esiintyminen omalla paikkakunnalla ja lähiympäristössä. Vierailunäyttelyt ovat suuntautuneet koko Suomeen ja ystävyyskaupunkeihin Neuvostoliittoon ja Pohjoismaihin. Seura oli myös aloitteentekijänä valtakunnallisen Savon Solmu Art -taidenäyttelyn luomisessa paikkakunnalle. Näyttelyiden pitopaikat ovat vaihdelleet pankkien näyteikkunoista kirjastojen ja lopulta kaupungintalon kautta kulttuurikeskus Poleenin upeisiin näyttelytiloihin.

Pieksämäen Kuvataideseura on tehnyt merkittävän kulttuurityön omalla koulutus- ja näyttelytoiminnallaan niin seutukunnallisesti kuin valtakunnallisesti-

kin. Täältä on lähtenyt monia nuoria opiskelemaan taiteen ammattilaisiksi ja paikkakunta on saanut monta heistä myös takaisin vaikuttamaan seutukuntamme kulttuurikehitykseen. Seuran alkuaajoista lähtien yhteydet ja jäsenyydet kuvataidealan järjestöihin ovat olleet merkittäviä niin seurana kuin myös aktiivisten taitelijajäsenten kautta.

Pieksämäen Kuvataideseura ry. on kasvanut perustamiskokouksen 13 henkilöstä 70 taiteilijajäsentä käsittäväksi vireäksi yhdistykseksi.

Tämä kirjanen on kollaasi 40 vuoden ikään kulkeneesta Pieksämäen Kuvataideseurasta, jonka jokainen jäsen on maalannut oman sävynsä seuran muotokuvaan.

Olen viettänyt mielenkiintoisia ja antoisia hetkiä arkistojen äärellä.

Tahdon lämpimästi kiittää kaikkia, jotka ovat antaneet omia arvokkaita leikekirjojaan käyttöön: Kiitos Ritva Uimonen, Raili Pyrstöjärvi, Anja Karjalainen, Kaarina Sepponen ja Sakari Lumpeinen. Kiitos Teille kaikille, joiden kanssa olen saanut keskustella kasvotusten tai puhelimitse. Monia poismenneitä olisin halunnut tavata.

Kollaasin kokoaja

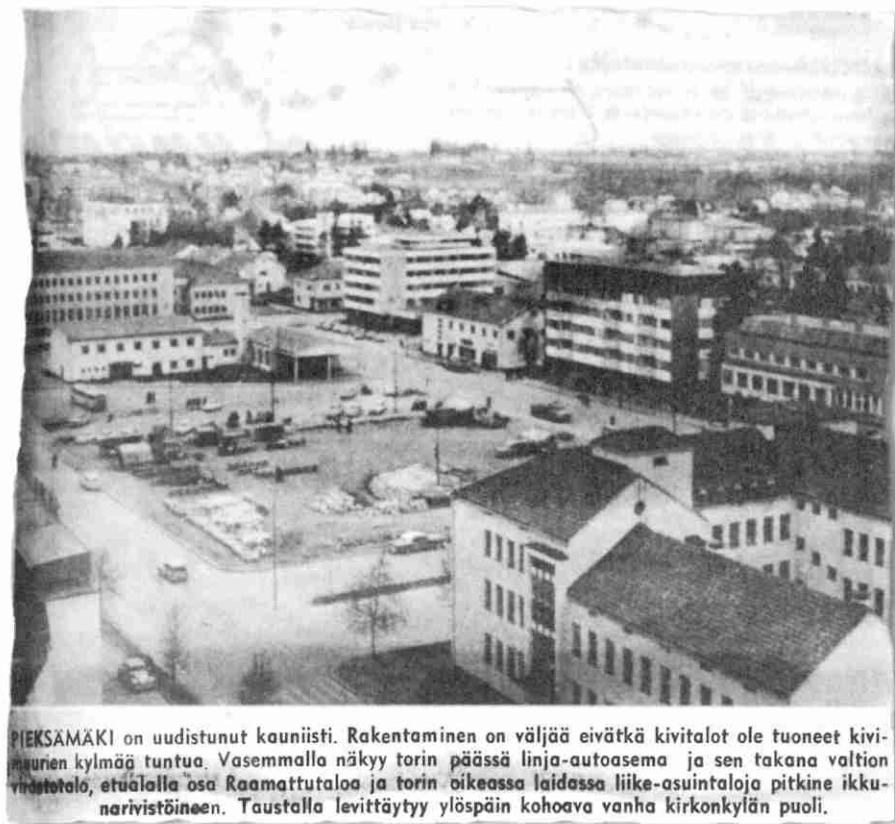
Mervi Riikonen, taidekasvattaja, opettaja

Pieksämäki 1960-luvun alussa

Pieksämäen Kuvataideseuran perustaminen 1960-luvun Suomessa oli yhteydessä ajan ilmiöihin koko maailmassa. Koko vuosikymmentä leimasi suuret muutokset ja kansalaisten aktivoituminen monella taholla. Radikaalisuus sekä puoluepolitiikassa että kulttuurielämässä näkyivät. Opiskelijat olivat aktiivisia ja osoittivat mieltään, josta osoituksena esim. Teiniliiton politisoituminen ja Vanhan valtaus Helsingissä. Peruskoululaitos sai muotonsa vuosikymmenen lopussa. Sosiaaliturvaa uudistettiin. Turistit matkustivat sekä Aurinkorannikoille että Neuvostoliittoon. Avaruudenvalloitus alkoi ja ensimmäinen ihminen käveli kuussa vuonna 1969.¹

Pieksämäen kauppala oli tullut kaupunki 1962. Pieksämäellä rakennettiin ahkerasti ja liike-elämä oli vilkasta. Väkeä oli vuonna 1962 lähes 11.000. Uusia kerros- ja omakotitaloja rakennettiin, kuntainliiton aluesairaala oli rakenteilla ja Harjun koulu valmistui 1962. Valtionrautateiden Pieksämäen asema ja sen ratapiha laajenivat voimakkaasti. Lähes joka toinen pieksämäkeläinen sai elantonsa rautateistä.

Sisälähetysseuran oppilaitokset ja Vaalijalan kehitysvammalaitos olivat suuria työllistäjiä. Partaharjun opisto ja Nikkarilan metsäkoulu sekä Kuurojen talouskoulu toivat oman lisänsä koulutustoiminnan kirjoon. Työväenopistossa oli vilkasta opetustoimintaa.²

PIEKSÄMÄKI on uudistunut kauniisti. Rakentaminen on väljää eivätkä kivilatot ole tuoneet kivimuurien kylmää tuntua. Vasemmalla näkyy torin päässä linja-autoasema ja sen takana valtion virastotalo, etualalla osa Raamattutalosta ja torin oikeassa laidassa liike-asuntaloja pitkin ikkunarivistöineen. Taustalla levittäytyy ylöspäin kohoava vanha kirkonkylän puoli.

Yleisönosastokirjoitus Pieksämän Lehti 17.11.1962

Nuori Pieksämäen kaupunki on ulkoasultaan kovasti muuttunut viime aikoina. Kadut ovat kaunistuneet ja niillä on mukava liikkua. Katujen varsille on noussut uusia, komeita taloja. Niissä on mukava asua. Uusi aika tulee ryskyen. Vanha pieni mökkikylä katoaa sen jalkoihin. Kasvaako myös uusi ihminen! Siinä on ajattelemisen aihetta. Onhan täällä jo alussa yhteinen taidelaitos, Kaupunginteatteri. Ehkäpä sekin on ilmaus pyrkimyksestä suurempaan, korkeampaan kulttuuriin. Onneksi olkoon! tämä laajakantoinen hanke tarvitsee kaikkien asialle myönteisten ihmisten tukea yhtä hyvin, kuin se tarvitsee kaupungin isien ymmärtämystä. Näillä edellytyksillä voidaan jo lähivuosina luoda vahva pohja tälle taidelaitokselle. Kaupunkimme näyttämöharrastajien iskemä alkukipinä, ensimmäinen ensi-ilta oli hyvin lupaava. Kiitos teille! Nimi-merkki X.

Työväenopiston kuvaamataiteen kerho pohjana taideyhdistyksen synnylle

Pieksämäen työväenopiston opintotoiminta loi pohjan Pieksämäen Kuvataide-seuran syntymiselle. Sen kuvataideopetus ja tilat mahdollistivat taiteen harrastajien kohtaamisen ja synnyttivät aktiivisen kuvataideyhteisön Pieksämäelle.

Kuvataideharrastus virisi samassa vaiheessa, kun Pieksämäen kauppalasta tuli kaupunki. Kuvataideopetuksen asiaa ajoi ennen muuta Heimo Karttunen yhdessä työväenopiston rehtorin Unto Tähtisen kanssa. Kuvataideopetus alkoi työväenopistossa syksyllä 1962 jyvaskyläläisen taidemaalari Manu Forsblomin johdolla.

Työväenopiston opetusohjelmassa oli ennen kaikkea maalausta ja piirustusta, mutta myös kuvanveisto ja grafiikka olivat tärkeitä kuvataideopetuksessa. Opettajina olivat mm. Allan Kuntsi, Matti Kulmala, Osmo Valtonen, Aimo Taleva, Lars Holmström, Paavo Pelvo, Keijo Sundvall, Vieno Elomaa, Raimo Heino, Meeri Torvinen, Esko Tirronen, Ulla Rantanen ja Olavi Vaarula. Luennoitsijoina vierailivat myös Nandor Mikola, Olli Valkonen, Sakari Saarikivi ja Aune Jääskinen.³

Työväenopiston aktiivinen kurssitoiminta ja maan eturivin taiteilijat vierailevina opettajina antoivat hyvän lähtökohdan taideyhteisön syntymiselle. Kuvataiteen aktiiviharrastajat järjestäytyivät Pieksämäen Kuvaamataidekerhoksi ja kokoontuivat sunnuntaisin maalaamaan, keskustelemaan ja opiskelemaan taidehistoriaa mm. dioja ja elokuvia katselemalla. Ensimmäisen oman näyttelyn kuvaamataidekerholaiset pitivät vuoden 1963 lopussa Pieksämäen Seudun Osuuspankin tiloissa.

Varkauden Kuvataideyhdistyksen toiminnalla oli myös tärkeä vaikutus Pieksämäen kuvantekijöiden syntymiseen. Varkauden Kuvataideyhdistys oli perustettu v. 1959 ja 1960-luvun alussa sinne muutti taidegraafikko Väinö Rouvinen Helsingistä. Yhdistys järjesti kursseja, joille osallistui myös pieksämäkeläisiä taiteentekijöitä mm. Heimo Karttunen, Raimo Uimonen ja Kaarina Sepponen.

Raimo Uimonen ja Heimo Karttunen opiskelivat vuonna 1962 sekä Vapaassa Taidekoulussa Helsingissä että Académie André Lhotessa Pariisissa. Kansainväliset vaikutteet tulivat tuon voimakaksikon mukana myös Pieksämäelle. Uimonen ja Karttunen olivat mukana myös Varkauden Kuvataideseuran näyttelyissä vuosina 1963–1965. Heimo Karttunen oli myös mukana Varkauden, Kuopion ja Pieksämäen yhteisessä ns. Kolmikanta-työryhmässä, joka järjesti yhteisnäyttelyitä eri puolille maakuntaa.⁴

Kuvataideseuran perustaminen

Työväenopiston Kuvaamataidekerhon monipuolisen ja aktiivisen toiminnan piirissä virisi vuonna 1966 ajatus oman kuvataideyhdistyksen perustamisesta. Kerhon piirissä oli jo pitkälle edenneitä harrastajia, jotka toimivat myös opettajina oman kerhon jäsenille mm. Heimo Karttunen ja Raimo Uimonen.

Perustava kokous pidettiin 1.12.1966 työväenopistolla ja kokoukseen osallistui 13 henkilöä. Asiantuntijaksi oli kutsuttu taidemaalari Erkki Santanen Jyväskylästä. Kokouksessa hyväksyttiin seuran nimeksi Pieksämäen Kuvataideseura ja sille säännöt.

Perustamisasiakirjan allekirjoittivat Heimo Karttunen, Kaarina Sepponen, Raimo Uimonen, Hannu Haikala ja Arvo Paukku. Seuran ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin asemapäällikkö Niilo Nissinen, varapuheenjohtajaksi opettaja Hannu Haikala, sihteeriksi rahastonhoitajaksi toimistovirkailija Raili Mustonen ja muiksi hallituksen jäseniksi opettaja Topi Laaksonen, opettaja Pentti Pullinen, veturinkuljettaja Heimo Karttunen, veturinlämmittäjä Raimo Uimonen.

Perustamisasiakirjassa määriteltiin seuran tarkoitukseksi koota seudun taiteilijat ja taiteen suosijoiksi tunnetut henkilöt yhteistoimintaan taiteilijoiden työn tukemiseksi ja taideharrastusten kehittämiseksi ja eteenpäin viemiseksi kotipaikkakunnalla. Tarkoituksensa toteuttamiseksi seura järjestää kokouksia, taidenäyttelyitä, luentopäiviä, opetus- ja valistustilaisuuksia, juhlia, jakaa stipendejä, perustaa rahastoja ja ottaa vastaan lahjoituksia ja avustuksia.

Uusi yhdistys päätti ensimmäisessä kokouksessaan 9.12.1966 liittyä Suomen Kuvataidejärjestöjen Liitto ry: n jäseneksi ja rekisteröidä yhdistyksen. Varsinaisen rekisteröinti tapahtui 15.2.1967. Seuran jäsenmäärä oli silloin 22 maalarijäsentä ja 27 kannattajajäsentä. Seuraan pääsyn kriteerinä oli kahden jäsenen suositus ja työnäytteet.⁵

Pieksämäen lahti 3/12-66 Taideseurasta tukea nuorille taiteilijoille

Varsinkin nuorille ja vähän aikaa kuvaamataiteita harrastaneille on suuresti apua ja tukea saada toimia yhteenliittymänä ja päästä esiin seuran mukana Pieksämäen Kuvataideseura perustettiin torstaina, jotta kuvaamataiteiden harrastajien ja suositoiden yhteinen rintama saisi taideharrastukselle voimaa.

Kuvataideseuran puheenjohtajaksi valittiin perustavassa kokouksessa Työväenopistossa asemapäällikkö Niilo O. Nissinen. Varapuheenjohtajaksi tuli opettaja Hannu Haikala ja sihteerin ja rahastonhoitajan tehtäviin valittiin toimistovirkailija Raili Mustonen. Johtokuntaan valittiin

mainittujen lisäksi opettaja Topi Laaksonen, veturinkuljettaja Heimo Karttunen, opettaja Pentti Pullinen ja veturinlämmittäjä Raimo Uimonen.

Seuralle hyväksytyissä säännöissä sanotaan, että varsinaisiksi jäseniksi pääsevät Pieksämäen seudun taiteilijat ja kannattajajäseniksi taiteen suosijoina tunnettuja henkilöitä johtokunnan esityksen mukaan. Perustavan kokouksen puheenjohtajana oli varastopäällikkö Arvo Paukku ja sihteerinä opettaja Haikala.

Vuosinäyttelynsä vastaperustettu Kuvataideseura avaa tänään Osuuskassassa. Taiteilija Erkki Santanen Jyväskylästä jyrtyi näyttelyyn aiotut työt torstaina Työväenopistossa. Omaan persoonallista tyyliä oli nähtävissä jokaisen töissä. Näyttelyyn taiteilija Santanen valitsi 27 maalausta. Näyttelyn avaa tänään lauantaina opiston rehtori Eero Mäkkeli klo 15 Osuuskassassa.

Koulutustoiminta

Pieksämäen Kuvataideseuran koulutustoiminta muodostaa keskeisen perustan seuran kehittymiselle ja kasvulle vireäksi valtakunnallisesti merkittäväksi seuraksi.

Yhteistyö Pieksämäen työväenopiston kanssa jatkui Kuvataidekerhon muuttua rekisteröidyksi yhdistykseksi ja mahdollisti jatkossakin tasokkaiden opettajien vierailut.

1960-luvulla maalauskurssit ja vierailuluennot toteutettiin työväenopiston kustantamina. Valtakunnallisina luennoitsijoina olivat mm. filosofian tohtori Aune Jääskinen, FM Olli Valkonen, professori Sakari Saarikivi ja professori Nandor Mikola. Vierailevat taitelijat opettivat maalauksen, kuvanveiston ja grafiikan kursseilla. Opettajina ovat olleet mm. graafikko Allan Kuntsi ja Matti Kulmala, taidemaalari Vieno Elomaa, Aimo Taleva, Esko Tirronen, Raimo Heino, Olavi Vaarula, Osmo Valtonen, Lars Holmström.

Yhdistyksen omilla kursseilla ovat opettaneet silloiset Mikkelin läänin läänintaitelijat Paavo Pelvo ja Keijo Sundvall sekä Meeri Torvinen, Ulla Rantanen, Marja Rouvinen, Urpo Kokkonen ja Heimo Karttunen, Raimo Uimonen sekä Sakari Lumpeinen.

Pieksämäen työväenopiston kanssa yhteistyössä järjestettiin 1960-luvun lopulla ja 1970-luvulla helluntaipyhien aikaan maalausleirejä Partaharjun opistolla. Opettajina on ollut mm. Paavo Pelvo ja Esko Tirronen kolmena keväänä.

Kesäleiriperinne on jatkunut osana seuran koulutustoimintaa. Leirejä on pidetty omissa kotimaisemissa mm. Siilin myllyllä (1973), Utisten kesämökillä Naarajärvellä (1973), Porsaskosken myllyllä (1995), Iso-Pappilassa useana kesänä, Partaharjussa (1978) ja myös ulkomailla mm. Faaborgissa (1990, 2004, 2005) ystävyyskaupunkien yhteisillä taideleireillä.

Pieksämäen Kuvataideseuran omat taiteilijajäsenet ovat olleet myöhempinä vuosina monien omien kurssien kouluttajina mm. Heimo Karttunen, Raimo Uimonen, Sakari Lumpeinen, Niilo Nissinen, Topi Laaksonen, Raili Pyrstöjärvi, Kaarina Karjalainen, Hannele Haatainen, Riitta Huttunen.⁶

Ryhmä maalausleiriläisiä sunnuntai aamupäivällä Naarajärven rannalla Utisten kesämökillä. Ohjeita antoi taidemaalari Sakari Lumpeinen (toinen vas.)

Maisemia on hyvä maalata luonnossa

Kaksi päivää kestänyt maalausleiri oli Utisten kesämökillä Naarajärven rannalla sunnuntai aamuna.

"Jos osanottajia riittää, niin leiri voi jatkua maanantaina ja vielä tiistainaakin," totesi rouva Anna-Liisa Uutinen sunnuntai aamupäivällä. Hän oli antanut kutsun, jota oli noudatettu. Yöspäin kaikin puolin oli talon puolesta.

Leiri oli tarkoitettu Pieksämäen työväenopiston kuvaamataidepiirin opiskelijoille. Opettajana oli taidemaalari Sakari Lumpeinen.

Kun talvikausi on kokoonnuttu sunnuntaisin työväenopistolla maalaamaan ja opiskelemaan, on harrastus yhteinen.

Ja siksi hyvä on kesäläkin kokoontua. Voidaan keskustella menneistä opiskelutapahtumista ja suunnitella tulevaa.

Toivomus onkin, että ensi talvena työväenopiston kuvaamataidepiirin tunnit olisivat joka sunnuntai. Se olisi kaikille parempi. Viime talvena olivat määrä-

ajat joka toinen sunnuntai.

"Maisemia on hyvä maalata ulkona luonnossa", totesivat leiriläiset.

"Thminen tekee mais" ja ja naturaa silloin, kun se on hyvällä tuulella". Silinä sanonta, jonka toi julki taidemaalari Lumpeinen. Hän muuten sai todistuksen kolmen vuoden opiskelun jälkeen Turun taideyhdistyksen koulusta keväällä.

"Kun säätieläijät tietäisivät, mitä puhuvat", sanottiin iloisista.

"Oii hyvä, kun saatiin tänne tulla", totesivat leiriläiset kiitollisina. - Kuluvana kesänä ei ole näet maalausleiriä tiedossa Pieksämäellä.

Leiri oli elämys kaikille. Uutta opittiin. Välillä käytiin saunassa ja muuten rentouduttiin.

Syksyn tullen jatketaan opiskelua yhteistoimin. Kesällä, tästä eteenpäin, itsekukin tekee töitä omalla tahollaan. Näyttelyihin osallistutaan ja seurataan, mitä taiteen alalla Suomessa kesällä/73 tapahtuu.

Pikkutaiteilijoista Kuvataidekouluun – lasten ja nuorten koulutustoiminta

Lasten ja nuorten ohjaaminen kuvataiteen pariin on ollut Pieksämäen Kuvataideseuran keskeisiä toimintamuotoja alusta asti. Lasten ja nuorten koulutustoiminta on myös osoittautunut viisaaksi toimintamuodoksi, sillä seuran piiristä taiteen kipinän saaneita on taiteen ammattilaisiksi edennyt useita mm. taiteen Suomi-palkinnon saanut Marianna Uutinen, taidemaalari Kari Juutilainen, Kuopion Taidemuseon johtaja Aija Jaatinen, valokuvataiteilija Olli Jaatinen ja kuvanveistäjä Timo O. Nenonen.

Paikkakunnalle takaisin opiskelun jälkeen on palannut mm. kuvanveistäjä Riitta Huttunen ja taidemaalari Hannele Haatainen. Heidän pitkäjänteinen opetustoimintansa niin perusopetuksen kuin aikuisopetuksen parissa on puolestaan tuonut uuden sukupolven taiteen ammattilaisia Pieksämäen kuvataide-elämään.

Nuorten Taidejaosto

Nuorten taidejaosto perustettiin Kuvataideseuran alaisuuteen syksyllä 1969. Seuran määräämänä koollekutsujana ja vetäjänä toimi opettaja Raili Pyrstöjärvi. Perustamiskokous pidettiin 15.9.1969 Meijerin baarissa. Alusta asti pidettiin tärkeänä kuulla nuorten omia toiveita ja mielipiteitä. Toiminnalla haluttiin järjestää nuorille sellaista harrastustoimintaa, jossa he saisivat toteuttaa omia ajatuksiaan ja ideoitaan. Taidejaoston toimintaan haluttiin yli 10 vuoden ikäisiä lapsia, mutta myös nuorempia, jos kiinnostuneita olisi. Toiminnan sisältöinä tuli olemaan yhdessä maalaaminen, taidenäyttelyissä vierailu ja taiteesta keskustelu. Nuorten taidejaoston jäseniä oli vuoden 1969 lopussa 32 nuorta. Nuorten taidejaosto opiskeli määrätietoisesti ja jo vuonna 1971 vetäjinä olivat oman jaoston kasvatit Anne Karttunen, Aija Jaatinen ja Jukka Saukkonen. He olivat olleet kesällä Kankaanpään taidekoulun kursseilla Kuvataideseuran lähettäminä. Nuoret kokoontuivat joka perjantai Taidekellariin työskentelemään, vaikka tilat olivat pienet ja kuuma vesi puuttui.

Nuoren Voiman Liiton toimintaan, koulutuksiin ja kilpailuihin osallistuminen oli vuodesta 1962 ollut aktiivista kuvataiteen harrastajien keskuudessa. Palkintoja oli tullut useille.

Nuorten taidejaosto aloittaa toimintansa

Nuorten taidejaoston perustamistilaisuus oli Meijerin Baarin kabinetissa Pieksämäellä maanantaina. — Jaoston puheenjohtajaksi valittiin Heikki Juutilainen, sihteeriksi Raili Pyrstöjärvi sekä muiksi jäseniksi jaoston johtokuntaan Maarit Karttunen, Jukka Saukkonen ja Raili Halttunen. — Toimintasuunnitelma, jonka laatiminen jätettiin johtokunnan tehtäväksi, esiteltiin valmiina lähiaikoina pidettävässä yleisessä kokouksessa. Jaosto tulee toimimaan Pieksämäen Kuvataideseuran alaisena. Osanottajia perustavassa kokouksessa oli parikymmentä.

Kun työ on tehty, tulee kritiikin vuoro. Opettaja Raili Pyrstöjärvi näyttää Anna Marian viehättävää kukkamalausta ja kaikki saavat sanoa vapaasti mielipiteensä.

Pieksämäen Pikkutaiteilijat:

Sinisiä hevosia — punaisia ratsuja

Pieksämäen vanha kaupungintalo kätkee sisäänsä monenlaista toimintaa. Arkisin päivällä kontoreiden kirjoitus-koneet rätiävät ja iltaisin eri harrastuspiirit valloittavat tilat. Edes sunnuntai tulo ei vaivu hiljaisuuteen. Silloin on pienten taiteilijoiden vuoro. Pieksämäen Pikkutaiteilijat kokoontuvat joka toinen sunnuntai eräässä yläkerran kaari-ikkunaisessa huoneessa.

Ikkunalla on väsi punaista kynttilää luomassa tunnelmaa ja inspiroimassa. Aikteen nimi on joulu-kynttilät. Siinä istuvat Mari, Sonja, Anna ja Tiina. Kaikki kyliä kylässä pilkien pöytien ääressä. Sitten on vielä pikkuruinen nappisilmäinen hännänhruppi, totisesti taiteen tekoon suhtautuva Sari. Nämä yltää juuri ja juuri yli pöydän reunan. On Silve, Raija ja Katri, jotka ovat olleet mukana jo kaksi vuotta eli siitä lähtien, kun Pikkutaiteilijat, Pieksämäen Kuvataideseuran minikytkäinen syntyi.

Kaiken kaikkiaan heitä on pa-

rikymmentä. Ikä taiteilijoilla on vasta 8–12 vuotta. Vetäjänä toimii innokas, taiteelle sielunsa myynyt opettaja Raili Pyrstöjärvi apunaan hengenheimo-lainen Hilka Pullinen.

Kun Tiina ja Mari tekevät taidetta, ovat kaikki aneemisesti haaleat sävyt poissa pelistä. Maalauksissa riemulisevat ihanaat voimakkaat värit. Näiden käyttö on esitöntä. Punainen on kanssa punainen, ja sininen sävyn ei jää epäilyn varaa. Ja mielikuvitus saa lentää huihin korkeuksiin. Tehdä vaikka kuperkeikkaa ja voolit. Näin kuin heittäisiin joskus, kun maala-taan fantasia-aiheita, sellaisia aivan hassuja mielikuvituksen tuotteita, joita ei todeksi uskoisikaan.

Joka kerta on yksi yhteinen aihe. Joten nykyin kynttilät. Sen lisäksi maalaavat lapset aina, mitä kukin haluaa. Sillä "ens-teks" rakkaammasta aiheesta. Joskus se on kimppu kukkia, joskus lystikäs marakatti tai hevonen. Kuvataan puita ja niit-tä. Kuvissa cowboy ratsasta-vat villin lännen hurjimpaan tyyliin. Vuodenajat ja suuret juhlat antavat myös aina ai-hetta. Nyt valmistaudutaan jou-lunäyttelyyn. Toinen näyttely seuraa sitten keväällä.

Lapset saavat täällä moni-puolisen tuntuman taiteeseen. Ohjaaja Raili Pyrstöjärvi ker-too, että aivan alussa lähdetään vivasta ja ympyrästä, opetel-laan perusasiat ja vähitellen siirrytään erilaisten värien käyttöön. Hauskana kokeiluna on ollut mm. hileillä piirtä-minen. Paljon käytetty tek-niikka on sakurajävi-vesiväri-yhdistelmä. Materiaalikustan-nuksista vastaa Pieksämäen Kuvataideseura.

Tuntuma taiteeseen ei jää vain oman luomisen varaan.

vaan niin usein kuin mahdollista vierailaan näyttelyissä, tutus-tutaan taidekirjallisuuteen ja otetaan tuntumaa kritiikkiin. Kaikki työt arvostellaan, ja jo-kainen saa vapaasti lausua omat mielipiteensä. Raili Pyrstöjärven silmät loistavat, kun hän kertoo valta-vasta innosta, millä pienet tai-teilijat paneutuvat työhönsä. Ei haittaa, vaikka pöydät eivät riittäisiäkään. Levitetään pape-rit lattialle ja taas homma käy. Valua media kyllä on, mutta nämä tilat ovat aivan liian pienet.

Jotta harrastus jatkuisi, olisi jo kauemmin maallanneille saa-tava oma ryhmänsä, mutta tilat asettuvat tässäkin poikkiloin. Ohjaajia kyllä löytyy, sillä työ näiden pienten parissa on niin mukaansa tempaavaa.

Nämä lapset ovat todella lahjakkaita, aivan loistorehmiä, ylistää Raili Pyrstöjärvi oppi-laitaan. Ja kun katselee vai-ka vain niitä viehkeitä väri-kylläisiä kynttilöitä ja vapaita rötöitä, miuta tuskin voi sanoa.

RAIJA-LEENA MOHLANEN

25. 11. 1976
SAUON SANDMAT

Vuonna 1970 Pieksämäellä pidettiin Nuoren Voiman Liiton Pieksämäen taide-päivät. Pieksämäen Kuvataideseura vastasi paikallisista järjestelyistä ja neuvotte-luissa seuraa edustivat seuran puheenjohtaja Niilo O. Nissinen ja sihteeri Heimo Karttunen. Pieksämäen kaupunki avusti tapahtumaa 2000 mk:lla. Taidepäivien ohjelmassa oli mm. valtakunnallinen kuvataidekilpailu, jonka jyrin muodosti-vat taiteilija Heimo Karttunen, hum.kand. Kai Linnilä, amanuenssi Marja Supinen, taiteilija Raimo Uimonen ja taiteilija Osmo Valtonen. Ohjelmassa oli myös asema-päällikkö Nissisen kirjoittama näytelmä Pillerionni ja musiikkiohjelmassa mm. popkonsertti, jossa esiintyi Tasavallan Presidentti. Päivillä pidettiin myös taide-poliittinen keskustelu aiheena Taide – lasten paras tavara. Päivien ohjelmassa oli myös kirjallinen matinea, jonka osallistujia olivat Anu Kaipainen, M.A. Nummi-nen, Mirjam Polkunen, Eino S. Repo, Arvo Salo, Hannu Salama, Jouko Tyyri ja Erkki Vuorela.

Kaupunginjohtaja Pertti Hietala kirjoittaa taidepäivien käsiohjelman terve-tuliäispuheessaan mm. seuraavaa:

*Nuoren Voiman Liiton päätettyä järjestää tämänvuotiset taidepäivät Pieksä-mäellä toivotan kaikki päiville osallistujat sydämellisesti tervetulleiksi kaupunkiimme. On erityisen ilahduttavaa, että tällaisten valtakunnallisten päivien paikallinen järjestely on uskottu pieksämäkeläisten taiteenharrastajien tehtäväksi. Katson tämän mitä suurimassa määrin johtuvan siitä, että pieksä-mäkeläisten taiteenharrastajien järjestöjen ja yksityisten henkilöiden suoritta-ma varsin aktiivinen ja ansiokas kulttuurityö on myös laajemmin huomattu ja on haluttu tällä tavalla antaa tunnustus tälle työlle.*⁷

Pikkutaiteilijat

Nuorten jaoston kasvettua varsin suureksi haluttiin pienemmille perustaa oma ryhmä.

Vuonna 1974 aloitettiin Pikkutaiteilijoiden kerho, jossa 8–12 vuoden ikäiset lapset kokoontuivat joka toinen sunnuntai vanhalle kaupungintalolle ja heitä ohjattiin kuvataiteen alkeisiin. Opettajina toimivat aluksi Raili Pyrstöjärvi ja Hilka Pulli-nen. Muina opettajina toimivat myöhemmin myös Pentti Pullinen, Hertta Lohi-oja, Airi Kianto, Sirkka Laukkarinen. Toiminnan tarkoituksena oli kiinnostuk-sen herättäminen kuvataiteeseen ja lasten oman luovuuden kehittäminen. Pikku-taiteilijoissa oli toisena toimintavuonna 1975 yhteensä 28 innokasta oppilasta.⁸

Lasten ja nuorten Kuvataidekoulu

Kuvataideseuran aloitteesta lähdettiin v. 1983 suunnittelemaan lasten ja nuorten kuvataidekoulun perustamista Pieksämäelle. Kuvanveistäjä Riitta Huttunen oli palannut kotipaikkakunnalleen opiskeltuaan Lahden Taidekoulussa. Hän teki perusteellisen valmistelevan työn selvittäessään jo olemassa olevien taidekoulujen toimintamalleja. Kuvataidekoulun perustamista kannattavien henkilöiden nimiä kerättiin adressiin lähes 350 kappaletta.

Vuonna 1991 aloitti toimintansa taiteen perusopetuslain mukainen Pieksämäen Kuvataidekoulu kaupungin ja maalaiskunnan yhteisomistuksessa kulttuuri-toimen alaisuudessa. Myöhemmin kuvataidekoulu siirtyi koulutoimen alaisuuteen, jolloin Riitta Huttunen teki koululle tavoitteellisesti etenevän opetussuunnitelman, jossa huomioitiin myös 16–18-ikäiset nuoret.

Lasten ja nuorten Kuvataidekoulun ensimmäisenä toimintapaikkana oli Pieksäntalon päätyhuoneisto. Pian kuitenkin Kuvataidekoulu sai tilat Iso-Pappilasta, jossa se toimii edelleen.

Kuvataidekoulun toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä alusta asti mukana ollut Riitta Huttunen on ollut myös pitkäaikainen opettaja yhdessä Hannele Haataisen kanssa. Kuvataidekoulun muina opettajina ovat olleet mm. Jaana Siilasvuo, Niina Piippo, Juha Lahtinen, Sari Marjamäki, Heli Laitinen, Tarja Siitonen, Jouni Viljakainen, Tarja Kuronen, Tuula Vauhkonen, Ilkka Saxenberg. Tällä hetkellä opettajatiimin muodostavat Hannele Haatainen, Juha Lahtinen, Heli Laitinen, Maija Wahlman ja Sari Marjamäki. He kaikki ovat myös Kuvataideseuran aktiivijäseniä.⁹

Opintotoiminta

Koulutustoiminnan yhtenä muotona on seuran alkuaajoista asti ollut opintomatkat taidenäyttelyihin niin kotimaassa kuin ulkomailla.

Kotimaassa on vierailtu Helsingin eri taidekohteissa useamman kerran. Purnun, Pirkanpohjan, Nelimarkan, Tampereen, Pyrrin ja Retretin näyttelyt kuuluivat ohjelmaan kesäaikaan useampana vuonna. Ulkomaille on matkattu Italian Venetsiaan (1970), Neuvostoliiton Leningradiin (1969), Terijoelle (1991), Tanskan Faaborgiin (1990), Ruotsin Tukholmaan ja Falkenbergiin.

Tällä hetkellä opintotoimintaa järjestetään maksamalla varsinaisille jäsenille kuittia vastaan 35 e vuodessa osallistumisesta ammattitaiteilijoiden vetämille kursseille. Taidelainaamo Topista on lainattavissa Taide-lehteä ja alan kirjallisuutta ja Suomen Kuvataidejärjestöjen Liiton Taiteilija-jäsenlehteä. Myös opintomatkat on otettu pienen tauon jälkeen seuran ohjelmaan. Huhtikuussa 2007 on tarkoitettu tehdä opintomatka Modernin taiteen museo Emmaan Espooseen.¹⁰

Nykytilanne

Taidekasvatuksellinen toiminta on ollut keskeisesti vaikuttamassa Pieksämäen Kuvataideseura ry:n tämän hetkiseen jäsenmäärään, joka on vuoden 2007 alku-puolella 70 taiteilijajäsentä.

Lasten ja nuorten Kuvataidekoulun toiminta on ollut laadukasta ja monipuolista ja kasvattanut 16-vuoden olemassa olonsa aikana uusia taiteesta elämisen sisältöä saavia kokijoita ja tekijöitä.

Sisälähetysseuran Opiston taito- ja taideaineidenlinjat 90-luvulla – antoivat hyvän pohjan monelle taiteen ammattiopintoihin lähteneille.

Kuvataideseuran tämän hetkisistä jäsenistä mm. Jari Asikainen, Sari Marjamäki, Riikka Rapo, Timo O. Nenonen, Anniina Vainionpää, Taru Innanen, Teemu Perälä, Anne Hyvönen, Anja Karjalainen, Jonna Sivonen ovat käyneet aikoinaan SKS:n taidelinjan. Taito-, ja taideaineidenlinjojen pääopettajana on toiminut koko niiden olemassa olon ajan Hannele Haatainen.

Yhteistyö Työväenopiston ja sittemmin Seutuopiston kanssa monipuolisten taidekurssien järjestämisessä aikuisille on synnyttänyt harvinaisen laajan harrastajataiteilijoiden määrän Pieksämäen Kuvataideseuran jäsenistöön. Iso-Pappilan inspiroivassa ympäristössä on voinut opiskella mm. maalausta, grafiikkaa, akvarelli-maalausta, piirustusta, muotokuvamaalausta.

Kuvataiteen ammattiin on lähtenyt Pieksämäeltä opiskelemaan lukuisia nuoria mm. Jari Asikainen, Timo O. Nenonen, Taru Innanen, Irina Kumpulainen, Pia Pyrstöjärvi, Sari Marjamäki, Tommi Vallisto, Anniina Vainionpää, Jonna Jantunen, Jouni Viljakainen, Riikka Rapo, Hannu Karjalainen, Teemu Perälä, Anne Hyvönen, Jonna Sivonen, Juha Matilainen, Miika Klemettilä, Merja Nykänen-Naukkarinen, Satu Tani.¹¹

Kuvataideseura retkellä

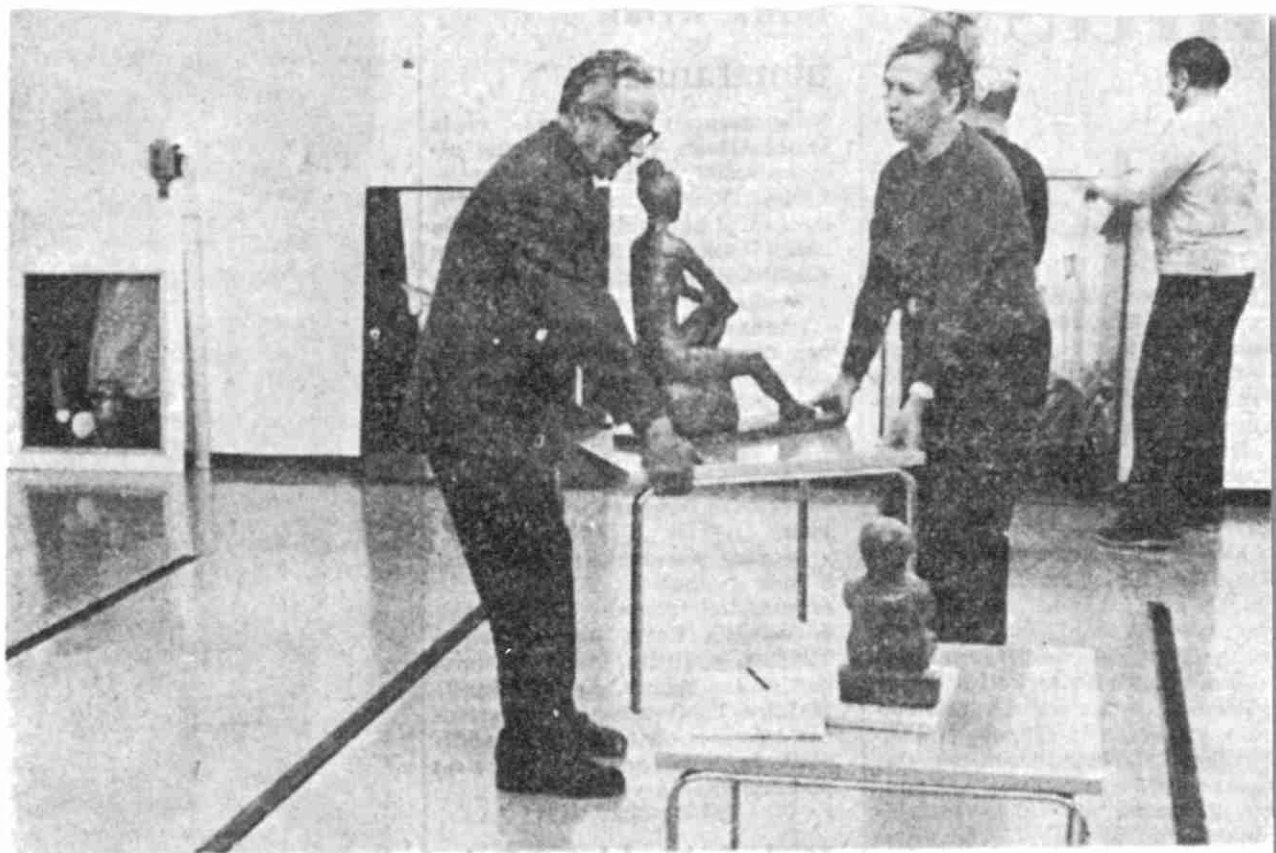
Pieksämäen Kuvataideseura järjesti lauantaina retken, joka suuntautui Purnuun, Nelimarkan museoon ja Pirkanpohjaan. Retki oli samalla opinto- ja virkistysmatka. Nyt Kuvataideseura varautuu Mikkelin läänin aluenäyttelyyn ja pystyttää oman Falkenbergistä tulleen näyttelynsä kaupungintaloon lähiaikoina. Seuran oma vuosinäyttely on myös ohjelmassa.

Näyttelytoiminta

Pieksämäen Kuvataideseuran yhtenä keskeisenä toimintamuotona on alusta asti ollut säännöllinen ja monipuolinen näyttelytoiminta.

Näyttelytoiminta nähtiin seuran perustamisen aikoihin keskeisenä seuran tunnetuksi tekemisen muotona ja myös koulutustapahtumana, jossa yleisön palautteella oli tärkeä arvo. Näyttelytoiminta on myös mahdollistanut vilkkaan yhteydenpidon muihin taideseuroihin ja vierailunäyttelyt ovatkin muodostaneet tärkeän osan seuran toiminnasta.

Rekisteröidyn Kuvataideseuran näyttelytoimintaa edelsi Työväenopiston Kuvaamataidekerhon vuosittaiset näyttelyt, joita oli järjestetty jo vuodesta 1963. Kerhon viimeinen näyttely järjestettiin joulukuussa 1966 ja sen jurytti taidemaalari Erkki Santanen (1925–1990) Jyväskylästä.

Vuosinäyttelyssä edustavat kolmiulotteista kuvataidetta ainoastaan kaksi Topi Laaksosen sementtiveistosta, joita tässä asetellaan paikoilleen. — Pieksämäen Kuvataideseuralla on ensi kerran käytössään kunnolliset näyttelytilat uuden kaupungintalon arkistossa.

Tällä hetkellä Kuvataideseuran näyttelytoiminta muodostuu kaikille avoimista jurytetyistä vuosinäyttelyistä, seuran jäsenten kesänäyttelyistä, kuukauden taiteilija-näyttelyistä kirjastolla sekä Taidelainaamo ja Galleria Topin näyttelyistä.

Uutena näyttelytapahtumana on Pieksämäeltä lähtöisin olevien nuorten taiteilijoiden triennaali kulttuurikeskus Poleenissa joka kolmas vuosi.

Vuosinäyttelyt

Ensimmäinen virallinen vuosinäyttely pidettiin joulukuussa 1967. Siitä asti vuosinäyttelyn ajankohdaksi on vakiintunut marras–joulukuu, sittemmin vuodenvaihte.

Vuosinäyttelyn pitopaikkana oli alussa pankkien ikkuna- ja seinätilat ja kirjaston hyllyjen yläosat ja seinätilat.

Uuden kaupungintalon valmistuttua vuonna 1974 Kuvataideseura sai mahdollisuuden pitää näyttelyjä alakerran arkistointitiloiksi suunnitelluissa tiloissa. Myös kaupungintalon aula oli näyttelyiden pitopaikkana.

Kulttuurikeskus Poleenin valmistuttua (1989) sen upeat näyttelytilat ovat olleet vuosinäyttelyn pitopaikkana vuodesta 1990 lähtien.

Vuosinäyttelyt ovat olleet tärkeitä seuran taiteilijoiden esittäytymisiä ja palautteen saamisen tilaisuuksia. Vuosinäyttelyt ovat olleet jurytettyjä näyttelyitä alusta asti. Juryttäjinä ovat toimineet aluksi seuran omat taiteilijajäsenet ja myöhemmin ulkopuolelta kutsutut ammattitaiteilijat. Jokainen juryttäjä onkin koonnut omannäköisensä näyttelyn ja jokainen näyttely on herättänyt keskustelua – niin kiitosta kuin kritiikkiä.

Vuosinäyttelyt ovat muodostuneet tärkeiksi Kuvataideseuran taiteilijajäsenyyttä tavoitteleville harrastajille, sillä kolmeen jurytettyyn näyttelyyn osallistumisen jälkeen on voinut hakea Pieksämäen Kuvataideseuran taiteilijajäsenyyttä.

Sanomalehdet ovat huomioineet näyttelyt hyvin ja niistä on kirjoitettu laajasti maakunnan lehtiin. Näyttelyt ovat toimineet tärkeänä seuran tunnetuksi tekemisen välineenä ja koulutuksellisenä tapahtumana kaikille näyttelyyn osallistuville.¹²

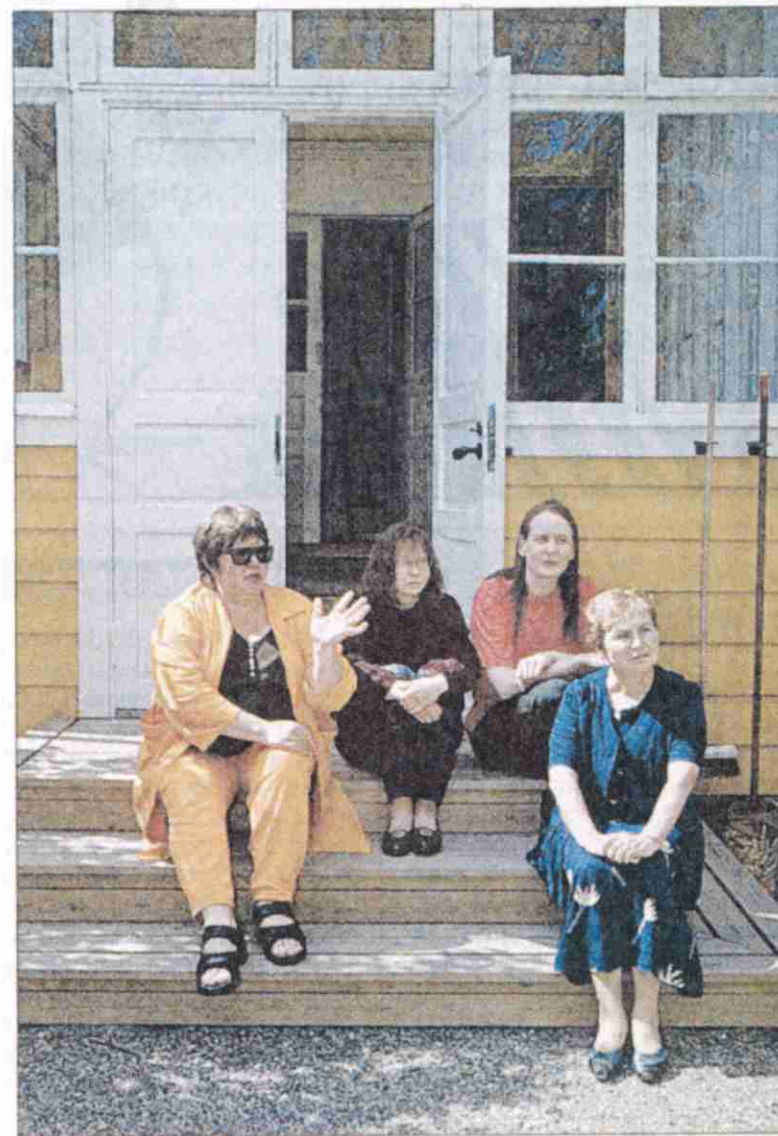
Kesänäyttelyt

Kesän näyttelyt ovat kuuluneet seuran ohjelmaan alkuaajoista lähtien.

Vuonna 1969 Kesänäyttely järjestettiin Naarajärven Triolla, jossa töitä oli esillä sekä uudessa ravintolasalissa että aulassa.

Martta Kasari kirjoittaa Pieksämäen Lehdessä *Kuvataideseuran kesänäyttelyssä kesä esiin – Kesäterä avoinna*. 1969:

Yleisvaikutelma näyttelystä on, että Pieksämäen Kuvataideseura voi pistää edustavan näyttelyn pystyyn koska tahansa. Siihen on varaa töiden puolesta, sillä niitä on jäsenistöllä. Ja onpa nytkin monta yksityistä työtä, jotka todistavat tekijänsä eteenpäin menosta.

VUOKKO JAAKKOLA

Pieksämäen Kuvataideseuran kesänäyttelyssä Iso-Pappilassa on muun muassa Riitta Huttusen (vasemmalla), Hannele Haataisen, Merja Nykänen-Naukkarisen ja Anja Karjalaisen töitä.

Näyttelyitä järjestettiin myös liikehuoneistojen ikkunoissa ja Kuvataide-seuran kesänäyttely olikin iso kesätahtuma paikkakunnalla.

27.7.1971 Pieksämäen Lehden toimittaja Martta Kasari kirjoittaa otsikoiden **Kesätahtuma Pieksämäellä. Kymmeniä töitä "aukiolla"**:

Pieksämäen Kuvataideseuran perinteellinen kesänäyttely on ollut avoinna runsaan viikon. Työt on sijoitettu Pieksämäen Säästöpankin, Meijerin Baarin ja Kaija-Liisan ikkunoihin. Sijoituspaikka on sopiva. Kun kulkee "tuossa kulmilla" ja aukiolla, niin voi pysähtyä itse kukin omassa rauhassaan pitemmäksi tai lyhyemmäksi aikaa tarkastelemaan näyttelyä, tekemään vertailua, arvioimaan ja puntaroimaan ja miksei myös uumoilemaan, jotta mistä puhaltavat tuulet taiteen alalla Pieksämäellä lähitulevaisuudessa. Ja kuka estää tuumiskelemasta taiteen alan asioita vuosien taakse ja pitkällä tähtäyksellä. Hyvin voivat turistitkin matkan varrella tarkkailla maalauksia ja muita töitä ikkunoissa ja verrata "tahtumiin" muualla.

Kesänäyttelyjä on järjestetty jatkossa sekä Pieksämäellä että lähipaikkakunnilla vierailen.

Pieksäntalo oli aluksi kesänäyttelyn pitopaikkana, mutta vuodesta 1987 kesänäyttelyn pitopaikaksi vakiintui kaupungin omistukseen siirtyneen Iso-Pappilan tilat ja piha-alue. Iso-Pappilan kulttuurimiljöö onkin ollut ihan-teellinen työskentelyn ja kesänäyttelyn pitopaikka ja inspiroinut monia taiteen tekijöitä. Siellä on myös pidetty lukuisia taidekursseja.¹³

Vierailunäyttelyt

Pieksämäen Kuvataideseura on pitänyt vierailunäyttelyjä useilla paikkakunnilla Suomessa ja ulkomailla.

Kotimaassa on vierailtu mm. Jyväskylässä, Rovaniemellä(1970), Varkaudessa, Uudessakaupungissa(1982), Kotkassa(1990), Joensuussa(2000), Suonenjoella(2003), Joroisissa(2004).

Ulkomailla on näyttelyjä ollut ystävyyskaupungeissa Ruotsin Falkenbergissa(1977,1986, 1994), Neuvostoliiton Shujassa (1981) ja Tanskan Faaborgissa(1981, 2004, 2005).

Torstaina maaliskuun 10 päivänä 1977

PIEKSÄMÄEN LEHTI

Pieksämäen Kuvataideseuran jäseniä odottelemassa vuosikokouksen alkamista. Joroistentielle ovat nyt työtilat, jossa jäsenet käyvät ahkerasti maalaamassa ja piirtämässä.

Kuvataideseuralta töitä näyttelyyn Falkenbergiin

Pieksämäen Kuvataideseura osallistuu näyttelyyn Falkenbergissa 20. 5. - 2. 6. Sinne tarkoitetut työt on toimitettava työhuoneelle jurettaviksi huihkuun puoliväliin mennessä. Työt valitsee Suomen Kuvataidejärjestöjen liiton puheenjohtaja Ensio Hiironen.

Vuosikokouksessa 3. 3. hyväksyttiin viime vuoden toimintakertomus ja tilit vastuuvapausin sekä tämän vuoden toimintasuunnitelma ja talousarvio.

Heinä-elokuun aikana järjestetään seuran oma kesänäyttely Jyväskylän Taideseuralta päättiin pyytää vierailunäyttely

Pieksämäelle syksyllä.

Päätettiin, että seuran piirustus- ja maalausiltoihin tilojen ahtauden takia saavat osallistua vain jäsenet.

Kesällä on suunnitelmassa retki Pirkanpohjan näyttelyyn ja Purnun sekä syksyllä matka Lenin-gradin.

Savonlinnan maalausleirille osallistumisesta keskusteltiin. Alustavasti on ilmoitettu 5-6 osanottajaa.

Jäsenmaksuksi hyväksyttiin 15 mk ja kannattajajäseniltä 20 mk. Tilintarkastajiksi valittiin Lauri Eliala ja Kaarlo A. Kuitunen, varalle Risto

Kääriäinen ja Erkki Korhonen.

Viime vuoden toimintoihin kuului näyttelyjä, retkiä ym. Seura avusti myös muualta Pieksämäelle tulleiden näyttelyjen järjestämisessä ja purkamisessa.

Nyt seura on saanut työtilat Joroistentielle. Muutto vanhasta kaupungintalosta on äskettäin sinne tapahtunut. Jäsenet ovat käyneet siellä aktiivisesti maalaamassa ja piirtämässä.

Puheenjohtajana vuosikokouksessa toimi Raili Pyrstöjärvi ja sihteerinä Arvo Paukku.

Nimimerkki Lassi kirjoittaa Savolainen seisake -palstallaan Pieksämäen Lehdessä 25.3.1982 pieksämäkeläisten menestyksestä maailmalla seuraavasti:

Pieksämäen ystävyyskaupungissa Shujassa, toisella puolella Moskovon, Neuvostoliitossa on ollut näyttävästi esillä Pieksämäen kuvataiteilijoiden näyttely. Sen näki 7.272 henkilöä. Näyttely herätti mielenkiintoa paitsi oman kaupungin asukkaissa, myös Moskovasta, Leningradista, Uglitshista, Suzdalista ja muista kaupungeista saapuneissa turisteissa. Siitä kerrottiin paikallisessa radiossa ja julkaistiin reportaaseja sanomalehdissä. Näyttelyesitteen otsikkona oli ”Suomen värejä” ja sen tekijä luonnehtii pieksämäkeläisten taiteilijoiden töitä varsin lämpimin sanoin: ”Esillä olevat työt kuvastavat suomalaisen maalaustaiteen kehityksen nykyajan suuntaa rikastuttavat meidän tietojamme naapurikansan elämästä. Näyttelyssä tulee erityisesti ilmi töiden laatukuvamaalauksen moninaisuus ja niiden erinomainen valmistustekniikka. Näytteillepanossa ovat täydellisimmin esillä maisemamaalaukset. Näitä ovat Pentti Pullisen tunnepitoiset taulut, Helvi Riipisen maisemat, Arvo Paukun työt pohjoisine värityksineen, Sirkka Laukarisen ja Hilka Pullisen valoisantuntuiset vesivärimalaukset. – Näyttelyyn kuuluvat erottamattomana osana modernistitaiteilijoiden työt. Heimo Karttunen nimittää kollaaseitaan nimillä Luonnos 2 ja Luonnos 3. Erilaisista geometrisista muodoista liimattuna ne erottuvat rakennepinnaltaan. Toinen kuvaamistyyli on taiteilija Raili Pyrstöjärvellä. Hänen töittensä perustana on kirkkaan väriasteikon kultti. Tämä sama näkyy myös taiteilija Pauli Hakkaraisen töissä Asetelma 1 ja Asetelma 2. Omaperäisellä suorituksellaan erottuvat Raimo Uimosen ja Kaarina Sepposen työt.

Vuonna 1988 seura oli kutsuttuna Ars Voipaala -näyttelyyn Valkeakoskelle. Seuran jäsenet Raili Pyrstöjärvi, Kaarina Sepponen, Heimo Karttunen, Pauli Hakkarainen ja Arvo Pauku tekivät ryhmätyönä ulkotilateoksen Neliöiden kommunikaatio.

Seuran alkuvaiheessa itäisen Suomen taideyhteistyö oli vilkasta. Savon kolmikanta nimellä tehtiin Kuopion, Varkauden ja Pieksämäen kesken yhteistyötä ja kierrätettiin näyttelyitä eri puolilla maakuntaa. Yksi näyttelyistä nähtiin myös Helsingissä vuonna 1967 Taidesalonki Pinxissä. Heimo Karttunen edusti Pieksämäen Kuvataideseuraa Savon kolmikanta -suunnitteluryhmässä.¹⁴

Kuvataideseura isäntäseurana

Pieksämäen Kuvataideseura on ollut isäntäseurana myös monelle vierailevalle näyttelylle mm. Mikkelin läänin aluenäyttelyitä on järjestetty useita kertoja Pieksämäellä (1969, 1974, 1976)

Jyväskylän Taideseura (1978) ja Vakka-Suomen taideyhdistys ovat vierailleet kutsunäyttelyllä Pieksämäellä. Vuonna 1986 Pieksämäellä järjestettiin pohjoismaisten ystävyyskaupunkien yhteisnäyttely. Ystävyyskaupunkien näyttelyitä on ollut Pieksämäellä useita. Vuonna 2002 Faaborgin ystävyyskaupungin taiteilijat vierailivat näyttelyllä.

Alkuvuosina Kuvataideseura toimi aktiivisesti saadakseen Suomen Taideakatemian näyttely- ja tiedotusosaston kiertonäyttelyitä paikkakunnalle. Heimo Karttunen ja Raimo Uimonen huolehtivat näyttelyiden organisoinnista. Täällä nähtiin kiertonäyttelyistä mm. Kubismia ja futurismia (1968), Hugo Simbergin taiteesta kertova näyttely, 20-luvun kasvot (1973), Kuvanveistäjän luona (1983).¹⁵

Savon Solmu Art

Kuvataideseura alkoi vuonna 1983 ponnekkaasti ideoimaan suuremman valtakunnallisen kesänäyttelyn järjestämistä Pieksämäelle. Tapahtumasta haluttiin kehittää viiden vuoden aikana kansallisesti merkittävä ja laadultaan että mittasuhteiltaan edukseen erottuva taidetapahtuma.

Heimo Karttunen ja Kaarina Sepponen ajoivat asiaa aktiivisesti seuran edustajina ja loivat yhteyksiä valtakunnan tasolla. Heimo Karttunen toimi Savon Solmu Art -tapahtuman päätoimikunnassa ja sen työvaliokunnassa sekä kuraattorina.

Savon Solmu Art -tapahtumalle oli laadittu säännöt, joiden mukaan yhdistyksen kotipaikkana on Pieksämäen kaupunki ja yhdistyksen tarkoituksena järjestää kuvataidenäyttelyitä Pieksämäellä, edistää kuvataiteen harrastusta sekä kerätä taidekokoelmaa, jonka sijoituspaikkana on Pieksämäen kaupungissa sijaitseva taidemuseo. Yhdistyksen jäseniä saattoivat olla kunnat, yritykset, yhdistykset ja muut oikeustoimikelpoiset yhteisöt.

Savon Solmu Art toteutettiin aluksi yhteistyössä hotelli Savonsolmun ja Pieksämäen kaupungin kanssa. Vuonna 1988 hotelli Savonsolmu jäi pois järjestelyistä, jolloin näyttelyn nimi lyheni muotoon Solmu Art. Näyttelypaikkana oli hotellin ja kaupungintalon sisä- ja ulkoalueet, myöhemmin kaupungintalon puisto ja vanha kaupungintalo.

Savon Solmu Artin näyttelyt olivat kansallisesti tasokkaita kesänäyttelyjä: siellä esittäytyivät vuorovuosina Tutkan, Dimension, Kuvataiteilijajseniorien ja Suomen Taideakatemian näyttelyt. Yksityisnäyttelyitä pitivät mm. kuvanveistäjä Veikko Haukkavaara (1921–2004) ja taidemaalari, professori Juhani Linnovaara.

Ensimmäisen Savon Solmu Art -näyttelyn yhteydessä vuonna 1983 oli myös Dimensio-seminaari, jonka aiheena oli tietokone ja sen käyttö luovuuden välineenä taiteessa. Ohjelmassa oli myös elektronisen musiikin konsertti ja monia kuvataidekursseja aiheeseen liittyen.

Kulttuurikeskus Poleenin valmistuttua (1989) alettiin toteuttaa Poleenin kesänäyttelyitä Solmu Art -tapahtuman jatkajana.

Vuonna 1991 Poleenin kesänäyttelyn kutsutaiteilijat olivat Kuvataideseuran omat matrikkelitaiteilijat Heimo Karttunen, Raimo Uimonen, Kaarina Sepponen ja Hannele Haatainen.¹⁶

Muu näyttelytoiminta ja yhteistyö

Pieksämäen Kuvataideseura on ollut aktiivinen yhteyksienmuodostaja ja yhteisöllinen kulttuuritoimija paikkakunnallaan ja myös kansainvälisesti. Seura on ollut aktiivisesti mukana paikkakunnan monissa tapahtumissa mm. messuilla, kesäkauden avajaistapahtumissa ja taidetapahtumissa.

Piirustuskilpailut

Vuonna 1971 Kuvataideseura järjesti kaikille Pieksämäen talousalueen koululaisille piirustuskilpailun. Aloitteen kilpailusta oli tehnyt Pieksämäen Patsasyhdistys, joka keräsi rahaa keskuskoulun aukiolle tulevalle Onkipojat-patsaalle. Piirustuskilpailun tavoitteena oli löytää kaksi Pieksämäkeä kuvaavaa korttiaihetta, joista painettaisiin joulukortteja myyntiin. Kilpailun tuomaristona olivat rehtori Pentti Ruohonen, pastori Matti Komulainen ja Kuvataideseuran edustajana Raimo Uimonen.

Pieksämäen Kuvataideseuran jäsenistä mm. Raimo Uimonen, Heimo Karttunen, Raili Pyrstöjärvi ja Riitta Huttunen ovat olleet muiden järjestämien piirustuskilpailujen raadissa. Vuonna 1977 Osuuspankkien kansainvälisen piirustuskilpailun Pieksämäen työt valitsi Heimo Karttunen, Raimo Uimonen ja Raili Pyrstöjärvi.¹⁷

Seinämaalaukset

Seuran jäsenet ovat lahjoituksina maallanneet seinämaalaukset urheilutalon seinälle ja rautatieaseman asematunneliin.

Pieksämäen Kuvataideseura toteutti vuonna 1972 seinämaalauksen urheilutalon aulaan. Ryhmätyönä ideoitu ja maalattu ”Vapaa liike” oli seuran lahja 10 vuotta täyttävälle Pieksämäen kaupungille.

Asematunnelin seinämaalaustyöryhmän vuonna 1984 muodostivat Heimo Karttunen, Raili Pyrstöjärvi, Riitta Huttunen, Pauli Hakkarainen, Kaarina Sepponen, Anja-Riitta Sepponen ja Seija Salmela. Vuonna 1996 asematunneli maalattiin uudelleen yhteistyössä Sisälähetysseuran oppilaitoksen taidealoille ohjaavan koulutuskurssin kanssa. Koulutuksen nuoret maalasivat toisen puolen tunnelista.¹⁸

”Vapaa liike” urheilutaloon

Pieksämäen Kuvataideseura osallistui kaupungin 10-vuotijuhlallisuuksiin tekemällä seinämaalauksen urheilutalon aulaan.

”Vapaa liike” on maalauksen nimi. Siinä on arkkitehtuuri pohjana ja rytmin keinoin sekä erilaisin värein kuvattu liikeseura, joka aihe sopii urheilutaloon erinomaisesti.

Sekä ideointi paperille että maalaaminen on tapahtunut ryhmätyönä.

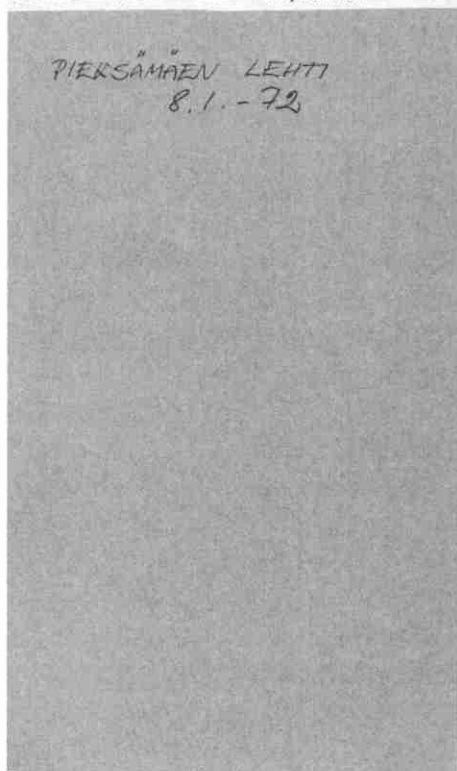
Seinämaalaus on kuvataideseuran lahja 10-vuotiaalle Pieksämäen kaupungille. Se on seuran osuus ”synttären” järjestelyissä, johon toimintaan

oli kutsuttu mukaan kaupungin avustusta saaneita järjestöjä.

”Hyvä” että saatiin seinäpin-taa käyttöön, jotta voitiin tämä idea toteuttaa, sanoivat maalauksen tekijät.

Pieksämäen Kuvataideseuran jäsenmäärä on kaksikymmentäkuusi.

Toiminta päättyneen vuoden aikana on ollut erittäin vilkasta. Useita näyttelyjä on järjestetty. Niistä viimeisin on Mikkelin läänin taiteen näyttely, joka käynnistettiin ja avattiin Pieksämäellä ja josta se lähti kierrokselle muihin läänin kaupunkeihin.

Työn vaiheita urheilutalon aulaan ehti täten sitä seinämaalausta tehtäin. Ylhäällä tehoilla maalausvuorossa kesäviikolla Raimo Uimonen ja Pentti Pullinen, Alhaalla ideapaperin kanssa Kaarina Sepponen ja Heimo Karttunen. — ”Synttären” alkaessa lopplai-sena oli ”Vapaa liike” valmis.

Näyttely Pieksämäen kaupunkiseurakunnassa

Toukokuun ensimmäisellä viikolla vuonna 1972 Kuvataideseura järjesti kaupunkiseurakunnan lähetystyötoimikunnan pyynnöstä näyttelyn kaupunkiseurakunnan työkeskuksen tiloissa.

Martta Kasari kirjoittaa Pieksämäen Lehdessä 9.5.1972 otsikolla **Näyttely kirkon tiloissa julistuksellisin aihein:**

Näyttelytilat olivat erinomaiset. Töitä voi katsella erilaisessa valaistuksessa ja ne pääsevät oikeuksiinsa joka suhteessa. Ja kuinka sopivasti työt olikaan valittu jo aiheidensa puolesta. Tyylitajua on tosiaan ollut. Kun kierteli ja katseli ja pysähtyi hetkeksi miettimään, joutui toteamaan, että näyttelyn kautta voidaan julistaa myös sitä sanomaa, joka kirkon työssä on kaikkein keskeisin. Näyttely kokonaisuudessaan ansaitsee hyvän arvosanan. Se kertoo tasosta, joka Pieksämäen taiderintamalla tällä hetkellä on. Puuttumatta tässä yhteydessä yksityiskohtaisempaan töiden arviointiin kummemmin muodon, värien käytön ym. suhteen todettakoon, todettakoon että Kuvataideseuran työ ja toiminta ovat olleet tuloksekkaita. Ja ennen muuta näyttely palveli tällä kertaa lähetysasiaa.

Yhteistyö Kulttuurikeskus Poleenin kanssa

Vuosinäyttelyt

Pieksämäen Kuvataideseura on saanut upeat vuosinäyttelytilat Kulttuurikeskus Poleenista vuodesta 1990 lähtien. Näyttelytilojen arkkitehtuuri on huikaisevan hieno, mutta samalla erittäin vaativa ripustuksellisesti.

Kesänäyttelyt

Solmu Art -taidenäyttelyperinteen päätyttyä ja Poleenin kesänäyttelyiden tullessa sen paikalle olivat Kuvataideseuran jäsenet Heimo Karttunen ja Kaarina Sepponen mukana kesänäyttelyiden suunnittelussa ja yhteyksien luojana edelleen esim. Dimensio-ryhmään. Dimensio onkin esiintynyt Pieksämäellä lähes neljännesvuosittain.

Kaarina Sepponen on jatkanut edelleen asiantuntijajäsenenä Kulttuurikeskuksen näyttelytoimikunnassa.

Nuorten taiteilijoiden triennaali

1990-luvulla Kuvataideseura teki Riitta Huttusen ideasta aloitteen kulttuurilautakunnalle joka kolmas vuosi pidettävästä Pieksämäeltä lähteneiden tai siellä asuvien alle 35-vuotiaiden nuorten taiteilijoiden yhteisnäyttelystä.

Ensimmäinen triennaali pidettiin Kulttuurikeskus Poleenissa vuonna 2005, jolloin näyttelyn taitelijoina olivat Jouni Viljakainen, Tommi Vallisto, Mirka Hämäläinen, Miika Klemetilä, Timo O. Nenonen ja Riikka Rapo. Seuraava nuorten näyttely toteutetaan Kulttuurikeskus Poleenissa syksyllä 2008.¹⁹

Jouni Viljakainen, Timo O. Nenonen, Tommi Vallisto, Riikka Rapo ja Mirka Hämäläinen Nenosen Pitkän jalan takana. Teos on koottu puusta, raudasta ja varastetusta esineistä.

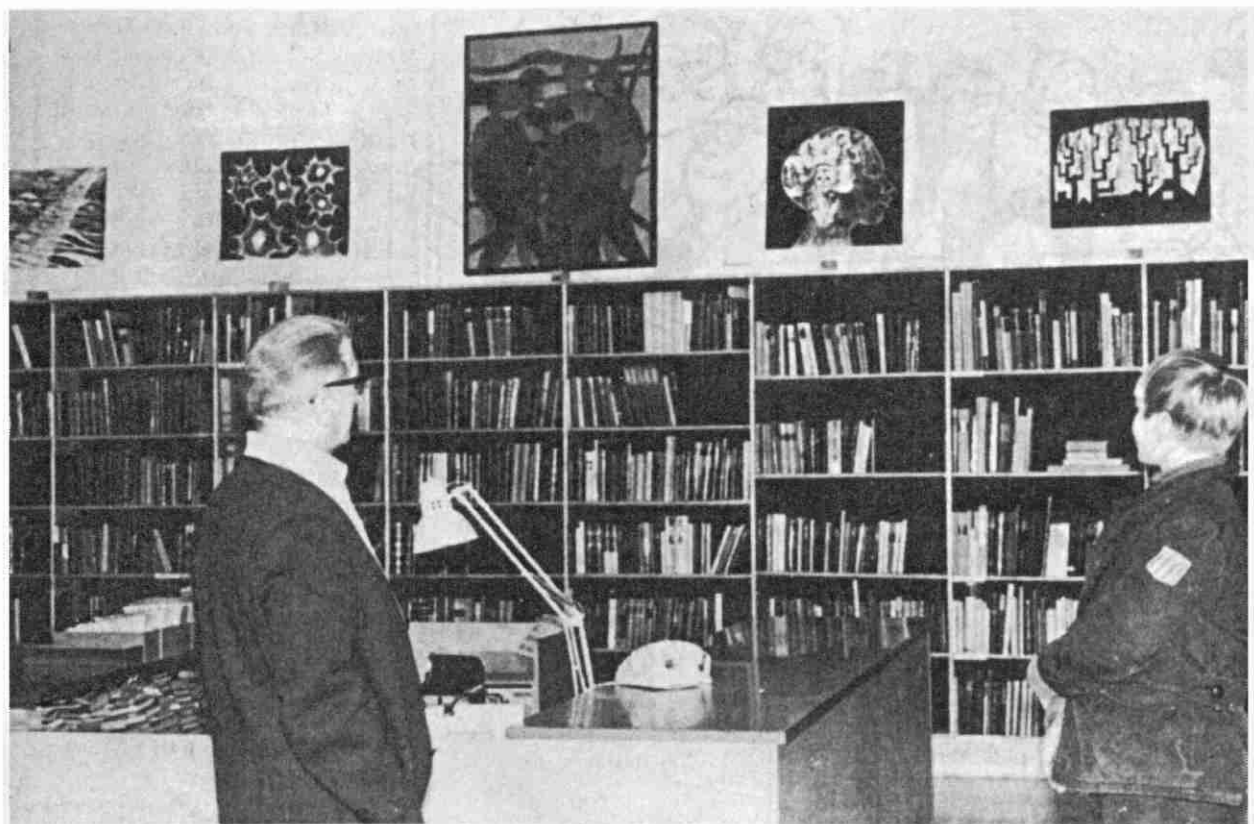
Kuukauden taitelija

Vuonna 1971 aloitettiin kuukauden taitelija esittelyt kirjastossa ja vuonna 1979 seura sai uuden kaupungintalon aulasta paikan jäsentensä töiden esittelyyn. Kulttuurikeskus Poleenin valmistuttua näyttelypaikaksi saatiin ensin aulan kahvion vastainen seinä ja myöhemmin aikuisten kirjaston seinäpaikka yläkerrasta. Kuukauden taiteilija esittelyt ovat edelleen osa Kuva-

taideseuran näyttelytoimintaa ja yhteistyötä Pieksämäen kaupunginkirjaston kanssa.

Kanttilan näyttelyt

Kuvataideseura on huolehtinut vuodesta 1993 Naarajärvellä sijaitsevan Kanttilan virastotalon aulassa olevan galleriatilan näyttelyiden pystytyksestä korvausta vastaan.

Pieksämäen kaupunginkirjastossa eivät työt esinny edukseen. Ne ovat korkealla kirjahyllyjen päällä. — Kuukauden taiteilija tammikuussa Niilo O. Nissinen (vas.) ja hänen viisi työtään ylhäällä rivissä. — Helmikuussa on vuorossa joku toinen kuvataideseuran jäsen.

Yhteistyökumppanina on ollut Pieksämäen maalaiskunnan kulttuuritoimi vuoteen 2006 asti, josta näyttelyiden varaukset on hoidettu. Kanttilan näyttelytilassa ovat pitäneet yksityisnäyttelynsä monet seuran jäsenet.

Taidenäyttely Aasian katastrofin hyväksi

Pieksämäen Kuvataideseuran ry:n hallitus vetosi kaikkiin pieksämäkeläisiin taiteentekijöihin pyytäen taidelahjoituksia Aasian tsunamihuhrien hyväksi järjestettävää taidenäyttelyä varten.

Myyntinäyttelyt järjestettiin Poleenin kirjaston aikuistenosastolla ja Iso-Pappilassa helmikuussa 2005 ja rahat lahjoitettiin SPR:n Pieksämäen osaston kautta toimittavaksi katastrofin uhreille.

Palvelutalo Abelin näyttelyt

Pieksämäen Palveluasunnot ry:n puheenjohtaja Maire Tuhkasen aloitteesta Kuvataideseuran jäsenet ovat pitäneet näyttelyitä Palvelutalo Abelin aulassa ja käytävillä ilahduttamassa palvelutalon asukkaita. Ensimmäisen näyttelyn piti Anja Karjalainen huhtikuussa 2004. Vuonna 2005 näyttelyssä oli Raili Pyrstöjärven töitä ja vuonna 2007 Hannele Haataisen näyttely.²⁰

Stipenditoiminta

Pieksämäen Kuvataideseura ry. tukee paikkakunnan kuvataidetoimintaa myöntämällä stipendejä taiteessa edistyneille opiskelijoille ja koululaisille.

Taidelainaamo l. artoteekki

Vuonna 1995 aloitettiin Pieksämäen kaupunginkirjaston ja Kuvataideseuran yhteistyönä taidelainaamotoiminta. Raili Pyrstöjärvi oli seuran puolesta aktiivijäsenenä yhteistyömuodon kehittämisessä kirjaston kanssa. Artoteekki oli aloittaessaan ensimmäinen Mikkelin läänissä.

Vastaavia oli silloin lähin Jyväskylässä. Seuran taiteilijoiden teokset olivat aluksi esillä kirjaston aikuisten osaston tietotupahuoneessa. Kirjasto hoiti teosten lainaukset kuukaudeksi kerrallaan ja lainavuokra meni suoraan taiteilijalle.

Taidelainaamotoiminta oli jonkin aikaa katkolla, kunnes käynnistyi uudelleen taidelainaamo Topina vuonna 1999 vanhalla kauppaoppilaitoksella, josta Kuvataideseura oli vuokrannut yhdistykselle toimitilat, työskentelytiloja ja varastotilaa.²¹

Taidelainaamo avautuu

Pieksämäen kaupunginkirjaston aikuistenosastolla alkaa tänään toimia taidelainaamo, joka perustettiin pystyyn kaupunginkirjaston ja kuvataideseuran yhteistyönä.

— Taidelainaamon perustaminen on ollut Pieksämäen kuvataideseurassa puheena usean vuoden ajan, mutta ennen ennen tulleet ajatelleeksi, että lainaamo voisi olla kirjastossa. Tämä ajatus syntyi viime keväänä, kertoo kuvataideseuran puheenjohtaja Raili Pyrstöjärvi.

Taidelainaamo eli artoteekki so-

tänään kirjastossa

pi kirjastoon mainiosti: Poleenis-
sa on jatkuvasti kävijöitä, jotka
muun tarjonnan ohella saavat nyt
lainata kotiin taidetta. Aluksi
lainattavana on 20 työtä, mutta
optimimäärä olisi noin 30.

— Nyt esillä on tauluja, mutta
lainattavat teokset voivat yhtä hy-
vin olla veistoksiakin, Raili Pyrstö-
järvi kuvaa.

Taideteoksen peruslaina-
aika on kuukausi, mutta laina-ajan voi

Raili Pyrstöjärvi ja Jorma Pihla-
jamäki esittelevät lainattavia
teoksia, jotka on koottu kirjaston
aikuistenosaston yhteydessä ole-
vaan huoneeseen.

sopia pitemmäksikin jaksoksi.
Teosten kuukausilaina maksaa 50
markasta 300 markkaan. Hinta
määrätty teoksen arvon mukaan.
Jos lainaaja haluaa ostaa lainaa-
mansa teoksen omakseen, vähen-
netään suoritettuihin lainausmaksuihin
teoksen myyntihinnasta.

Kuvataideseura valitsee

Lainattavia teoksia ei ole vakuu-
tettu, joten lainaaja sitoutuu ole-
maan vastuussa kotiinsa lainaa-
mastaan teoksesta.

Lainattavaksi tulevat työt valit-
see kuvataideseura. Aluksi lainaa-
mossa on esillä seuran vanhimpien
jäsenten tauluja. Lainaamon tau-

lut vaihtuvat kuukausittain.

Taidelainaamoja toimii useilla
Suomen paikkakunnilla, mutta
Mikkelin läänissä Pieksämäen lai-
naamo on tiettävästi ensimmäi-
nen. Lähin taidelainaamo lieenee
Jyväskylässä.

Lainaamoja toimii myös kirjas-
tosten yhteydessä. Kokemukset tal-
laisesta palvelusta ovat olleet hy-
vät, kertoo kirjastotoimenjohtaja
Jorma Pihlajamäki.

Esimerkiksi erään helsinkiläisen
kirjaston yhteydessä toimivasta
taidelainaamosta on alkuvuoden
aikana lainattu yli 300 teosta, vai-
ka kyseisen kirjaston aukioloaika
on suppeampi kuin Pieksämäen
kirjaston.

Taidelainaamo ja Galleria Topi

Kuvataideseura vuokrasi omat tilat Torikadulta Myymälä-Galleria Kähverän yhteydestä 1.4.2001 alkaen. Taidelainaamon lisäksi tiloihin perustettiin oma galleria.

Topi on saanut nimensä seuran perustajajäsenistöön kuuluvan Topi Laaksosen mukaan.

Taidelainaamonäyttelyssä on pääasiassa paikkakunnan omien taiteilijoiden tuotantoa ja toiminta on osa seuran taiteenedistämistyötä. Yleisöllä on mahdollisuus tulla tutustumaan taidelainaamo Topin näyttelyyn kuin mihin tahansa näyttelyyn ja lisäksi lainata tai ostaa taideteoksia. Lainaajia voivat olla yksityishenkilöt, yritykset tai yhteisöt. Laina-aika on avoin eikä velvoita ostamiseen. Jos lainaaja päättää ostaa teoksen, hän voi maksaa loppusumman erikseen sovitulla tavalla: lainamaksuilla, osamaksulla tai käteisellä.

Taidelainaamon yhteydessä toimii Topin Galleria, joka on vuokrattavana näyttelytilaksi kaikille, jotka ovat kiinnostuneita asettamaan teoksiaan esille kuukaudeksi kerrallaan.

Näytteilleasettajalta peritään pieni vuokra, mutta yleisölle näyttelyt on ilmaisia. Näyttelyajat ovat olleet hyvin varattuina koko gallerian olemassaolon ajan.

Pieksämäen Kuvataideseura ry. on palkannut vuodesta 1999 henkilön taidelainaamon hoitajaksi puolen vuoden jaksoissa työvoimatoimiston työllistämistuella. Taidelainaamon sekä näyttelymestarin töitä on hoitanut seuran omista taiteilijajäsenistä mm. Juha Lahtinen, Sari Marjamäki ja Riikka Rapo.²²

Pieksämäen Lehti

Keskiviikkona 21. tyynekuuta 2005

Taidelainaamo Topista löytyy reitit 250 työtä yli kolmeltakymmeneltä taiteilijalta. Asiakkaita palvelee näyttelymestari Riikka Rapo.

Vuosinäyttelykatsaus lehtikritiikkien valossa

Pieksämäen Kuvataideseuran vaiheista ja jäsenmäärän kehittymisestä kertoo mielenkiintoisesti vuosinäyttelyistä kirjoitetut lehtikritiikit.

Seuran vuosinäyttelyt ovat olleet alusta asti jurytettyjä ja kaikille avoimia näyttelyjä. Juryttäjät ovat olleet oman seuran taiteilijoita tai kutsuttu lähialueen ammattitaiteilijoista ja he ovat luoneet jokainen oman näyttelykokonaisuuden valitsemillaan töillä. Seuran jäseniksi haluaville vuosinäyttelyyn hyväksyminen on merkinnyt yhden pisteen saamista. Kolmeen jurytettyyn näyttelyyn osallistumisen jälkeen on voinut hakea Pieksämäen Kuvataideseuran taiteilijajäsenyyttä. Näyttelyt ja niistä kertovat lehtikritiikit kertovat mielenkiintoisesti seuran kehityksestä.

Pieksämäen Kuvataidekerhon näyttely 1966

Pieksämäen Kuvataideseuran perustamisen (1.12.1966) aikoihin järjestettiin Pieksämäellä Työväenopiston Kuvataidekerhon neljäs vuosinäyttely, josta Länsi-Savo kirjoittaa otsikolla *Pieksämäkeläisten vahva näyttely* ja Pieksämäen Lehti otsikolla *Pieksämäen Kuvataidekerhon maalaukset kelpaisivat Helsinginkin näyttelyihin*:

Martti Hasu kirjoittaa Länsi- Savossa 4.12.1966:

Pieksämäen Kuvataidekerhon neljäs vuosinäyttely on osoitus pieksämäkeläisten taiteentekijöiden kärkiryhmän kyvykkyydestä. Osuuskassaan pystytetty yhteisesiintyminen on monipuolisesti puhuva osoitus todella lahjakkaankin taiteilijaryhmän olemassaolosta läänimme useassa yhteydessä kaikkein vähimmin huomioidussa keskuksessa. Täysin paikalleen osui aikaisemmin tänä syksynä esittämäni näkökanta itsenäisen pieksämäkeläisen taidejärjestön perustamisesta. Pieksämäkeläisillä on kyllä tässä suhteessa kanttia aivan riittämiin.

Pieksämäen Lehti 8.12.1966:

Erittäin hyvätasoisena, jopa kelpaavana esiintymään pääkaupunkilaisella tasollakin piti taidearvostelija Martti Hasu Pieksämäen Kuvataidekerhon lauantaina avattua näyttelyä. Pieksämäkeläiset taiteenharrastajat ovat vuosi vuodelta kehittyneet ja tällä on monia jo melko pitkälle ehtineitä tekijöitä. Toimittaja Hasu lausui kritiikissään, ettei hän ole tänä vuonna nähnyt yhtään tasoltaan näin hyvää näyttelyä Savon alueella. Hän kehotti lopuksi pieksämäkeläisiä haikutumaan ryhmänä johonkin valtakunnalliseen näyttelyyn. Näyttelyssä on seuraavien taiteenharrastajien maalauksia: Kaarina Sepponen, Raili Mustonen, Helvi Kääriäinen, Pentti Pullinen, Arvi Kivirinta, Airi Kokkonen, Maarit Karttunen, Raimo Uimonen, Heimo Karttunen, Lauri Utriainen, Arvo Paukku ja Raimo Vinnari.

Pieksämäen Kuvataideseuran vuosinäyttely 1970

Martta Kasari kirjoittaa Pieksämäen Lehdessä 17.12.1970 otsikolla *Vapaa- valintaista ajattelua tarjoavia ynnä selkeitä töitä*:

Pieksämäen Kuvataideseuran IX vuosinäyttely on parhaillaan avoinna kaupunginkirjastossa. Esillä on kolmekymmentäyhdeksän työtä ja taiteilijanimiä löytyy esitteestä yhdeksäntoista. Joukossa on uusiakin nimiä, joka on todistus toiminnan jatkuvasta voimistumisesta ja "kentän" laajentumisesta. Eli siitä, että Pieksämäen Kuvataideseura ei karsinoidu ja lämpii vain sisäänpäin, vaan se pyrkii tukemaan ja auttamaan ja saamaan piirinsä yksityisiä taiteenharrastajia. – Yksittäisiin arviointeihin menemättä tässä vaiheessa todettakoon, että Pieksämäen Kuvataideseuran toiminta kaikinensa on yksi erittäin hyvin hoidettu harrastussarka seutukunnalla. Työt ovat todisteena. Ja ne mitä esillä on, on valittu yli viidenkymmenen joukosta.

Vuosinäyttely 1976

Suomen Kuvataidejärjestöjen Liiton puheenjohtaja Eero Hiironen valitsi vuoden 1976 vuosinäyttelyyn tulevat työt.

Savon Sanomien Raija-Leena Moilanen kirjoittaa 28.11.1976 otsikoiden **Pieksämäen kuvataide esittäytyy. Hienoa grafiikkaa – nuoria lupauksia:**

Pieksämäen kuvataideseuran vuosinäyttely kaupungintalolla on läpileikkaus oman kaupungin ja lähipaikkakuntien taiteilijoiden töistä. Näyttely sisältää erittäin hienoa grafiikkaa, mutta maalausten osalta se jää muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta keskitasoiseksi. Joukossa on pari lupauksia antavaa nuorta taiteilijaa, jotka esittäytyvät nyt ensi kertaa. – Tarjolla oli yhteensä 92 työtä, joista kahden karsinnan jälkeen valittiin 51, lisäksi on mukana muutamia veistoksia. Töiden runsaus osoittaa, että Pieksämäen kuvataideseura elää erittäin voimakkaasti. Näyttelyn ehdottomin ilon aihe on jälleen Jäppilän kuvantekijöiden grafiikan työt, jotka ovat kautta linjan erittäin korkeatasoisia.

Näyttelyn taiteilijat olivat Heimo Karttunen, Pentti Tamminen, Arvo Paukku, Osmo Siikanen, Matti Suhonen, Väinö Laurimo, Helvi Riipinen, Arvi Kivirinta, Jaakko Häkkinen, Kaarina Sepponen, Sirkka Laukkarinen, Jenny Häyrinen, Raimo Uimonen, Pentti Pullinen, Anneli Keinänen, Liisa Häkkinen, Hilikka Pulliainen, Niilo O. Nissinen, Airi Kokkonen, Riitta Tiihonen, Lauri Utriainen, Hannu Pulliainen, Laina Koivistoinen, Topi Laaksonen, Osmo Siikanen, Airi Koukonen, Sirkka Helminen, Saima Kuhmola, Eila Nykänen, Ossi Lappi, Jussi Lumpeinen, Anja Sepponen.

Vuosinäyttely 1977

Savon Sanomat (13.12.1977) Raija-Leena Moilanen kirjoittaa otsikolla **Hyvätasoinen vuosinäyttely Pieksämäellä:**

Pieksämäen Kuvataideseuran sunnuntaina avattu vuosinäyttely ylittää tasoltaan kaikki aikaisemmat vuosinäyttelyt. Karsinnassa on käytetty tavallista ankarampaa kättä ja kriittistä silmää. Näyttelyyn tarjotusta 117 työstä esille pääsi vain 51. Niinpä tuloksena on varsin ehyt kokonaisuus. Näyttelyn työt ovat etupäässä öljyvärimaalauksia, mutta joukkoon mahtuu myös grafiikkaa ja kaksi kipsiveistosta. Veistosten vähyys ei ole uutta, sillä tämän taiteen lajin harrastajia on Pieksämäellä vähän.

Pieksämäen Lehden (13.12.1977) Martta Kasari kirjoittaa otsikolla **Kuvataideseuralla tasokas näyttely:**

Kriitikot ovat tehneet työnsä. Pieksämäen Kuvataideseuran vuosinäyttely on avattu kaupungintalon alakerrassa. Kriitikot ovat tällä kertaa Airi Kokkonen, Sirkka Laukkarinen ja Raimo Uimonen. – Näiltä kriitikoilta on mahdollisuus saada tietoja itsensä eteenpäin kehittämistä varten niiden, joiden töitä on hyväksytty ja heiltä saavat ohjeita ne, joiden työt ovat jääneet reputettujen osastoon. He ovat paneutuneet nyt asioihin ja he tietävät. Heiltä siis voidaan kysyä vastauksia odotellen. Onhan kyseessä seura, jonka periaatteisiin kuuluu myös ohjaaminen ja opettaminen.

Näyttelyn taitelijat olivat näyttelyluettelon mukaan: Airi Koukonen, Riitta Tiihonen, Kaisa Huttunen, Saima Kuhmola, Pauli Hakkarainen, Airi Kokkonen, Reino Laukkanen, Mauri Korhonen, Helvi Riipinen, Raili Pyrstöjärvi, Sirkka Helminen, Osmo Siikanen, Kauko Kainulainen, Seppo Nykänen, Lauri Utriainen, Eila Nykänen, Hilikka Pullinen, Pentti Pullinen, Eeva Siikanen, Olavi Syrjä, Raimo Uimonen, Sakari Lumpeinen, Liisa Häkkinen, Sirkka Laukkarinen, Anja Sepponen, Topi Laaksonen, Kaarina Sepponen, Jussi Lumpeinen, Sinikka Haikarainen.

*Kuvataiteen
vuosikatsaus
Pieksämäellä*

ANJA SEPPONEN

Pieksämäen Lehti 6.12.1980 Kuvataideseuralla tasokas näyttely (kuvajäljenne ohessa).

Ilmeen suppeaksi, niin tyyllisesti kuin tasollisestikin kirjavaksi on jäänyt Pieksämäen Kuvataideseuran vuosinäyttely, joka on vielä esillä kaupungintalon kellaritiloissa. Kirjavuus yleisvaikutelmana syntyyne siitä, että tyylikokeilijat mellastavat vapaasti tuottaen vähemmän uskottavia visioita. Maisemamaalareissa on muutama vilpiton luonnonrakastaja, henkilökuvaajat eivät sen sijaan tunnu löytävän yhteyttä käden ja mallistaan saadun mielikuvan välille. Pyrkimys teknilliseen tarkkuuteen, oikeaan kuvaamiseen retkahtaakin sitten joko kuivakkuuteen tai monesti pelastavaksi enkeliksi luultuun naivismiin. Että näyttely olisi kattava myös menetelmien suhteen, on mukana muutama graafinen teos, pari veistosta ja piirrosta sekä akvarelleja. Suurin osa teoksista on kuitenkin maalauksia. Näyttelyllä on kuitenkin varsin hyvä alku ja loppu. Tila on nimittäin jaettu pienempiin osastoihin, joista ensimmäinen on omistettu Kaarina Sepposen konstruktioille. Perällä taas tapahtuu kohtaaminen Raimo Uimosen kanssa. Näiden kahden, vahvasti ja oikeutetusti omilla linjoillaan liikkuvan taiteilijan välille sijoittuu sitten pieksämäkeläisen kuvataiteen todellinen taso.

Kuvataideseuralla tasokas näyttely

Pieksämäen Kuvataideseuran 20-vuotisnäyttelyn arvosteli Hannele Tikkinen Savon Sanomissa 3.12.1982 otsikolla **Pieksämäen Kuvataideseura eteenpäin ja edistyen:** *Pieksämäen Kuvataideseura pitää vuosinäyttelyään 20.kerran. Kyseessä on niin ollen milteipä juhlanäyttely.*

Kuvataideseuralaiset saavat puolestani ollakin tällä kertaa juhlamielellä. On ollut ilo seurata viimeisen reilun kahden vuoden aikana sitä yksilöllistä muuntumista ja kehitystä, mikä sitten on tullut ilmi seuran jokaisessa yhteisesiintymisessä.

Rehellisyyden nimissä sanottakoon, että suurimmalta osalta kyseessä on harrastajataide. Tämänkertaisen näyttelyn juryttäjä, taiteilija Paavo Pelvo on kuitenkin poiminut esille yksilölliset ja persoonalliset, oivaltavat ja kekseliäät. Ilmeinen sähköityminen kuvataiteen kentällä on tapahtunut. Ja minkälaiseksi kaikki vielä muodostuukaan, kun Solmu-Art toteutuu. Vipinää se ainakin tietää.

Parivaljakko Riitta Huttusen ja Seija Salmelan tilataide on sitä kaivattua kokeilevaa. He luotaavat naisen elämään viehättävin pikku viittein. On sanottava, että sisällöltään keppoisaksi yhdistelmäiloitteluksi asemmblaasit vielä jäivät. Sen sijaan, kun katsomme heidän yksityisiä tuotoksiaan, Salmelan pikapiirroksia ja Huttusen veistoksia, luottamus tekijöihin kasvaakin jo toisiin mittoihin. Tämä on sitä nuorten ammattilaisten hapuilua ja etsintää, mutta kyvythän käyvät ilmi.

Näyttelyn tyyni ja turvallinen (liiankin turvallinen?) osuus on se, minkä luovat Kaarina Sepponen ja Heimo Karttunen. Sepponen, jonka konstruktivismi on inhimillisempää ja eloisampaa kuin virtauksen tyypillisimmillä edustajilla, on yltynyt viime aikoina tosi vilkkaaseen ja kiintoisaan teemaan(so. ruudun) kehittelyyn. Karttunen ihastuttaa jäänsinisillä lasikollaaseillaan, kauniilla jos tosin vähän kylmän käsityömaisilla.

Raimo Uimosen kohdalla voi vain taas haukkoa henkeään. Keskimäärin puolen vuoden väliajoin tapahtuvissa näyttelyissä Uimonen räjäyttää joka ikisen kerran jonkun uuden ”ideansa”. Nyt hän on maalauksissaan kuin Sallinen, räiskyvä rohkea hulvattoman vapaa tilannemaalari, joka pienenpienellä värihuitaisulla ilmaisee tuhannesti enemmän kuin neliömetrimaalaja osoittelevilla kuvauksilla. Toki mukaan mahtuu välitekelekin, mutta katsoaapa vaikkapa Limppakimppaa tai Antautumattomia. Saa nauraa ja nauttia. Mutta ennen kaikkea mikä valtava uusiutumiskyky! (Kehykset voisi kyllä vaihtaa...)

Yllättävä ja kiintoisa ei vielä tähän lopu. Kamalaa! saattaisi huudahtaa Hilikka Pullisen oudonsynteettisistä väreistä ensi alkuun, mutta rohkea yhdistely menee täysin nappiin Pihlaja-maalauksessa. Siinä on mainion korostava kontrasti.

Pieksämäkeläinen rautatieläisperinne on kunniassaan Sakari Lumpeisen tummasävyisissä maalauksissa, joista lievä kubistinen tyyllittely tekee kiinteät mutta ennen kaikkea dynaamiset.

Pirteää ilmettä tuovat mukaan myös Anja- Riitta Sepposen kekseliäällä keramiikkatyöllään ja Ari Lindgren iloisen värikkäillä ja täysin toimivilla kineettisillä maalauksillaan.

Näyttelyluettelon mukaan näyttelyyn osallistuivat seuraavat tekijät: Pauli Hakkarainen, Riitta Huttunen, Liisa Häkkinen, Vesa Junttila, Kaarina Karjalainen, Heimo Karttunen, Airi Kianto, Pirjo Kokkarinen, Topi Laaksonen, Sirkka Laukkarinen, Ari Lindgren, Sakari Lumpeinen, Raili Meskus, Hilikka Pullinen, Pentti Pullinen, Seija Salmela, Anja-Riitta Sepponen, Sirkku Suhonen, Raimo Uimonen, Lauri Utriainen, Marjaana Valve.

Modernismi vahvoilla kuva- taideseuran näyttelyssä

6.12.1983

Pieksämäen Kuvataideseuran järjestyksessään 21. vuosinäyttely on kokenut hienoisen muodonmuutoksen aikaisempiin vuosiin verrattuna. Uutta ilmettä näyttelylle on tuonut modernin taiteen tavallista suurempi osuus näyttelytöiden joukossa.

Modernismin kannatus ei välttämättä ole seurausta yleismaailmallisista tai valtakunnallisista suuntauksista. —Moderni taide on koko kuvataideseuran 20-vuotisen näyttelyhistorian aikana ollut varsin voimakkaasti esillä. Tällä kertaa sen osuutta nostaa vielä modernisteihin lukeutuvan läänintaitelijä Keijo Sundvallin työt, joita on näyttelyssä mukana kaikkiaan kahdeksan kappaletta, selvittää kuvataideseuran puheenjohtaja Heimo Karttunen.

Pieksämäen kaupungintalon näyttelytiloihin on koottu kaikkiaan 54 työtä noin kolmeltäkymmeneltä eri taitelijalta.

—Alunperin näyttelyyn oli tarjolla 114 työtä, joita kaikkia ei kuitenkaan voitu ottaa mukaan. Kun teoksia seuloitiin, pyrittiin ajattelemaan kokonaisuutta. Toi-

Kuvataideseuran vuosinäyttely avattiin lauantaina. Kaarina Sepponen ja Raili Pyrstöjärvi (kuvassa oikealla) vaihtolivat avajaisissa taiteen tuoreimmat kuulumiset.

sin sanoen pyrittiin aikaansaamaan joku yhtenäinen linja, joka kulkisi läpi koko näyttelyn, Karttunen kertoo.

Karttunen mielestä teosten va-

linnassa on onnistuttu kohtalaisen hyvin. —Näyttelykokonaisuus elää ja liikkuu sekä ottaa vaikutteensa ajasta, Karttunen sanoo.

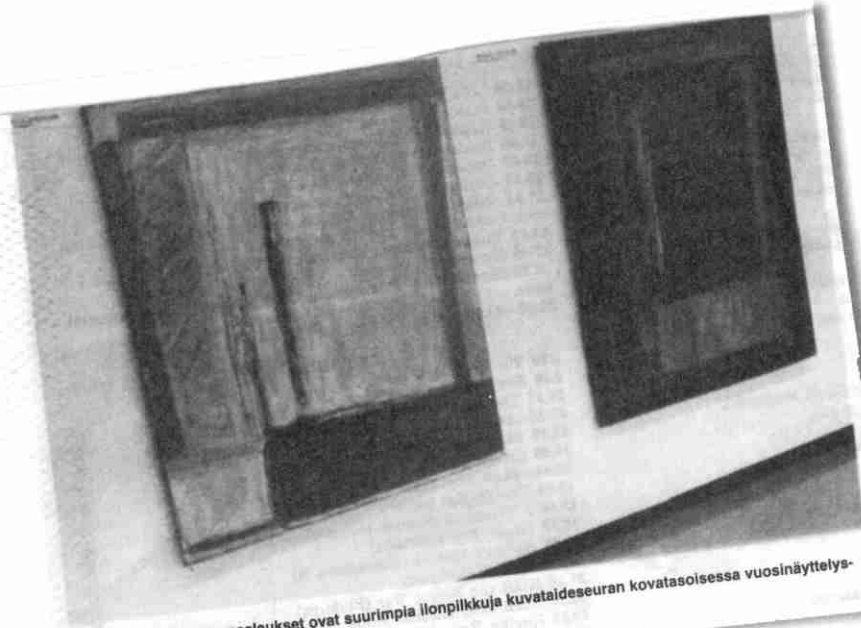
Pieksämäen Kuvataideseuran 21. vuosinäyttely avattiin lauantai-iltana. Näyttely on avoinna 11.12. saakka joka päivä kello 13—19.

Aarne Häkkinen puutyö "Poika".

Anja-Riitta Sepposen keramillkatyö "Hedeimet".

Hannele Haataisen maalaukset ovat suurimpia ilonpilkkuja kuvataideseuran kovatasoisessa vuosinäyttelyssä kaupungintalon kellarissa.

Taidetta tosissaan

—Ilmeisesti uusien tilojen saaminen kohtapuoliin pappilasta on kirvoittanut kuvataideseuran jäsenet tekemään taidetta tosissaan, pohdiskelee maanantaina avajaiset saanutta vuosinäyttelyä Pieksämäen kuvataideseuran puheenjohtaja Pauli Hakkarainen.

Joulukuun puoliväliin kaupungintalon montussa esillä olevassa näyttelyssä on 18 taiteilijan 40 työtä.

Seuran johtokunnan jyrttämään näyttelyyn esillä oli 53 työtä tarjolla, ja niistä 13 jouduttiin karsimaan.

Vuosinäyttelyyn voitiin ottaa mukaan vain jäsenten taidetta. Tämä johtuu siitä, että aluenäyttelyvuosina osanottajamäärää rajoitetaan. Muina vuosina puolestaan näyttelyt ovat kaikille avoimia.

Kaikkiaan seurassa toimii yli 30 jäsentä aktiivisesti. Näin osa heistä ei ole tuonut töitään raadin eteen.

Maaseurakunnan vanhassa pappilassa kuvataiteilijat pääsevät piakkoin töihin. Pappilan seinät ovat saaneet jo maalin ja valaistus on järjestetty.

Hakkarainen arvelee viikon tai kahden päästä tilojen ole-

van valmiit taiteentekoa var-
ten.

Vain nuori ja hirmuisen lahjakas Hannele Haatainen on ainoa uusi vuosinäyttelyn kasvo. Hän on mukana kolmessa voimakkaalla ja kookkaalla ekspressionistisella maalauksella, joissa leviden lasten jälkien välistä huokuu elämää abstraktisuudesta huolimatta.

Myös Raimo Uimonen on tavallaan samoilla linjoilla. Hänen maalauksissaan näkyy liike ja alkukantainen voima.

Pauli Hakkarainen on kai siirtynyt siniseen kauteensa ihmisen sisintä luotaavissa maalauksissaan.

Ainoana veistoksia esittelee Riitta Huttunen kolmessa työssä, jotka osoittavat hänen kykenevän suhtautumaan materiaaliin ennakkoluulottomasti.

Kaarina Sepponen on puolestaan vuosinäyttelyä varten verestänyt muistojaan muutaman vuoden takaisesta Ruutusarjasta.

Heimo Karttunen on tuonut esille kiehtovan kollaasin 28.11.1986, jossa on merkkejä 1960-luvun informalismista.

Työmenetelmät vaihtelevat Pieksämäellä. Pirjo Raila on

keskittynyt pastellitöihin, Helvi Riipinen tekee batikkitöitä ja Raili Pyrstöjärven kiehtovat työt perustuvat puhallusmenetelmään.

Soiden kuvaajana tunnettu Kaarina Karjalainen tuo maalauksessaan Hiljaisuus esille kuusimetsän syvyyden ja kau-
neuden, mikä tuo mieleen vaika-
kapa Sibeliuksen neljännen sin-
fonian.

Seuran perustajajäsen Arvo Paukku on esillä kolmella kukka-aiheisella akvarellilla. Airi Kokkonen muotokuvassaan tavoittelee hetken pysähtymistä. Lauri Utriainen on vuosinäyttelyä varten tuonut esille puupiirroksia.

Hilkka Pullinen on puolestaan lintukuvaaja, kun Pentti Pullinen on äitynyt julistamaan luonnon ja eläinten puolesta.

Tuulikki Vilpas on puurtanut vuosinäyttelyyn lehtomaisen vuokkoineen. Sakari Lumpeisen kookkaissa maalauksissa vesi on pääosassa.

Anja-Riitta Sepponen tutkaillee Aatamia ja Eevaa sarjakuvamaisissa akvarelleissaan.

Vuosinäyttely 1983

Länsi-Savo 10.12.1983 **Pieksämäen Kuvataideseuralla vuosinäyttely, Moni-ilmeistä ja kiehtovaa:**

Kuluneen vuoden aikana on pieksämäkeläisten kuvataiteen harrastajien käsissä syntynyt kunnioitettava määrä mitä erilaisempia teoksia. Tämän vuotiseen vuosinäyttelyyn on pystytty kokoamaan näytteet paitsi kaikkien perinteisten tekniikkojen harrastajilta myös uudempaa ja kokeilevampaa ilmaisua aina videoihin saakka. Tänä vuonna näyttelyn jonkinlaisena vetonaulana on läänintaiteilija Keijo Sundvallin akryylitöitä. Muuten näytteilleasettajat ovat pääosin paikkakuntalaisia. Oman piristävän lisänsä kuvataideseuran repertuaariin ovat tuoneet paikkakunnalle kotiutuneet Kaarina Karjalainen, Seija Salmela ja Hannele Haatainen sekä nuoremmat Ari Kovalainen ja Mikko Tola.

Hannele Tikkinen kirjoittaa Savon Sanomissa 10.12.1983 otsikolla **Pieksämäen vuosinäyttely – Askeettisesti alla joulun:**

Kovin, kovin ankarasti tarttui läänintaiteilija Keijo Sundvall tehtävänsä, kun Pieksämäen kuvataideseura kutsui hänet juryttämään vuosinäyttelynsä. Moni taisi saada surun sydämeen, koskapa tarjotuista töistä hädin tuskin puolet on hyväksytty esille pantavaksi. Kokonaisuus on toki eheä, eheämpi kuin aikoihin ja taiteellisesti korkeatasoisempi kuin aikoihin, mutta silmä melkein kaipaa joitain sydämellä siveltyjä perinteisiä rantamaisemia. Viis niinkään taiteellisesta täydellisyydestä. Tällä kertaa kuvataideseuran näyttely on jopa askeettisen siisti.

Vuosinäyttely 1987

Pieksämäen Lehti kirjoittaa 9.12.1987 otsikolla **Vuosinäyttely läpileikkaus Pieksämäen kuvataiteesta:**

Pieksämäen Kuvataideseuran vuosinäyttelyssä esittäytyy tänä vuonna 20 taiteilijaa, joista suurin osa on seuran pitkäaikaisia jäseniä. Kaupungintalon alakerrassa esillä olevan näyttelyn 43 työtä pyrkivät olemaan läpileikkaus seuran taitelijoiden töistä. Läpileikkaus ei merkitse sillisalaattia. – Vire näyttelyssä pyrittiin säilyttämään yhtenäisenä, joten shokeeraavimmat tarjokkaat on jätetty pois. Kaikkiaan tarjolla oli yli 70 työtä. Karsinnan suoritti omista töistään lähinnä taiteilija itse, selvittää juryyn kuuluva taidemaalari Heimo Karttunen Pieksämäen kuvataideseurasta.

Näyttelyluettelon mukaan näyttelyyn osallistuivat: Arvi Kiviranta, Riitta Huttunen, Kaarina Sepponen, Pauli Hakkarainen, Pentti Pullinen, Raimo Uimonen, Arvo Paukku, Sakari Lumpeinen, Päivi Partanen, Kaarina Karjalainen, Lauri Utriainen, Raili Pyrstöjärvi, Kaarina Kättö, Urpo Huhtanen, Helvi Riipinen, Sinikka Kääriäinen, Maija Kokkila, Marjatta Kasanen, Juha Toimi, Hannele Haatainen.

Vuosinäyttely 1990

Maria-Elina Taipale kirjoittaa Pieksämäen Lehdessä 13.12.1990 otsikolla **Pieksämäen Kuvataideseuran vuosinäyttely komeaa katseltavaa: Nuori lupaus tekijöiden joukossa:**

Poleenissa avattu Pieksämäen Kuvataideseuran vuosinäyttely on komeaa katseltavaa. Vielä arvostetummaksi tarjonnan tekee tieto siitä, että näyttelyssä on mukana useita uusia tekijöitä ja että töitä oli tarjolla huomattavasti yli mitä sen mitä näyttelyyn mahtui. Eli kuvataiteen harrastus on Pieksämäellä vahvaa: tekijöitä, todellisia taiteilijoitakin on paljon. Ja suunta tuntuu olevan ylöspäin, eteenpäin, laajemmalle, uusia kykyjä kohden.

Näyttelyluettelon mukaan näyttelyyn osallistuivat Helvi Riipinen, Pirjo Raila, Raimo Uimonen, Pentti Pullinen, Lauri J. Utriainen, Sakari Lumpeinen, Kaarina Sepponen, Hilkka Pullinen, Topi Laaksonen, Arvo Paukku, Maija Kokkila, Raili Pyrstöjärvi, Kaarina Kättö, Pauli Hakkarainen, Heimo Karttunen, Kaarina Karjalainen, Veli-Matti Airaksinen.

Vuosinäyttely 1991

Savon Sanomien AnnaMaija Hirvaskero kirjoittaa 14.12.1991 otsikoiden **Pieksämäen Kuvataideseura 25 vuotta – Lasten kuvataideopetus turvannut jälkikasvun:**

Pieksämäen Kuvataideseuran 25-vuotisjuhlanäyttely on kerännyt kulttuurikeskus Poleeniin mittavan näytön jäsenistön tämän hetken töistä. Kuin suolaksi pohjalle on mukaan saatu myös muutama historian lehden havina: esillä on neljän jo edesmenneen jäsenen töitä, joista vanhin on Arvi Kivirannan Ruusut vuodelta 1945.

Juhlanäyttelyn tarkoituksena oli alun perin kerätä ajallisesti kattavampi kokoelma, jonne olisi saatu 60- ja 70-lukujen töitä. Odotuksista ja kannustuksista huolimatta toisin kävi.

– Pääosa töistä on kirjaimellisestikin aivan tuoreita joko tältä tai edelliseltä vuodelta. – Yritimme houkutella mukaan seuralaisten vanhempiakin töitä, mutta ilmeisesti kunkin jäsenen kehitys on kulkenut niin paljon eteenpäin, että vain uusimmat työt ylittivät itsekritiikin kynnyksen, kertoo Raili Pyrstöjärvi, Pieksämäen Kuvataideseuran nykyinen puheenjohtaja.

Näyttelyyn tarjottiin kaikkiaan 94 työtä, joista mukaan pääsi vain 70. Mukana on edesmenneiden jäsenten lisäksi kaikki töitään tarjonneet 27 aktiivisesti maalaavaa jäsentä. Näyttelyn jurynä toimivat Hannele Haatainen, Pauli Hakkarainen ja Arvo Paukku.

Vuosinäyttely 1992

Pieksämäen Lehti 10.12.1992 kirjoittaa otsikolla **Taidetta tarjolla entistä enemmän vuosinäyttelyyn:**

Pieksämäen Kuvataideseuran vuosinäyttelyyn ei ole koskaan aiemmin ollut tarjolla yhtä paljon töitä kuin tänä vuonna. Eilen Poleenissa avatussa näyttelyssä näkyy myös suuntaus perinteisestä maisemamaalauksesta abstraktimpaan ilmaisuun.

Kuvataideseuran 26. vuosinäyttelyn työt valitsi suonenjokelainen taiteilija Tuula Tiitinen. Hänen juryttäväkseen tarjottiin 183 työtä 52 tekijältä. Heistä peräti 27 oli seuran ulkopuolelta. Karsimaan jouduttiin noin kaksi kolmesta taulusta, sillä näyttelyssä esitellään 69 työtä 32 taiteilijalta.

Kuvataideseuran puheenjohtaja Raili Pyrstöjärvi sanoo yhtyvänsä Tiitisen arvioon. Tarjonnan määrä ja laatu oli yllättävän hyvä. Kritiikki oli ankaraa.

Kiitos, Kuvataide- seura!

On miellyttävää todeta Pieksämäestä jotain hyvääkin — näinä aikoina. Se on tämä: Kuvataideseuran vast'ikään päättynyt näyttely Poleenissa. Sen läpi vaeltaessa tuli jotenkin positiivinen olo. Vahvistui usko kuvataiteen mielekkääseen olemassaoloon, päinvastoin kuin niissä lähimenneisyydessä katsotuissa näyttelyissä, joissa on tullut kuljeksituksi ymmällään, kodittomana — valtaosan näkemästään rajusti kyseenalaistaen. Hyvää jatkoa!

**Martta Juuti
Mikkeli**

Pieksämäen Lehden Eeva Forslund kirjoittaa 9.1.1993 otsikolla **Taiteen määrittelyminen on aina vaikeaa:**

Taiteesta puhuttaessa rajan vetäminen on aina vaikeaa. Maalaus voi olla kuin sipuli – joku sitä rakastaa, toisen se saa voimaan huonosti.

Pieksämäen Kuvataideseuran näyttely on saanut arvostelua osakseen, ja sitä on pidetty liian abstraktipitoisena. Perinteistä taidetta edustavia töitä oli jäänyt näyttelyyn ulkopuolelle. Kiukustumista on herättänyt se, etteivät kaikki taiteilijat olleet esillä.

Näyttelyn jurytti suonenjokelainen taiteilija Tuula Tiitinen, joka kertoo pyrkineensä kokoamaan näyttelyn, joka antaa hyvän kuvan työskentelystä paikkakunnalla. Tuula Tiitinen ei tuntenut ketään taiteilijoista. Hän sanoo hakeneensa mielenkiintoisia töitä, ymmärtäneensä, että Poleeniin haluttiin hyvä näyttely. Tarjolla oli ollut tauluja, joissa ei ollut mitään ilmettä sekä selvästi ohjattuja töitä. Tiitinen sanoo myös näyttelytilan asettaneen rajoituksia valinnoille.

Tiitinen sanoo olevansa pahoillaan, ettei hänen ehdottamaansa reputettujen näyttelyä järjestetty. Ulkopuolelle jäi myös moderneja töitä. Taiteilija sanoo seisovansa valintojensa takana.

Vuosinäyttely 1996

Pieksämäen Kuvataideseuran 30. vuotta juhlanäyttelyn kokosivat johtokunnan jäsenet seuran jäsenten töistä. Koska kysymyksessä on juhlanäyttely, esillä on niin nykyisten kuin edesmenneiden taitelijoiden töitä.

Ohessa kuvajäljenne toimittaja Seija Laitisen (Länsi-Savo 5.12.1996) kirjoituksesta.

Teosluettelon mukaan näyttelyssä oli teoksia seuraavilta taiteilijoilta: Juha Lahtinen, Raili Pyrstöjärvi, Hannele Haatainen, Riitta Huttunen, Pauli Hakkarainen, Arvo Paukku, Heimo Karttunen, Marjatta Kasanen, Sirkka Helminen, Pirjo Raila, Anja Ripatti, Tuulikki Vilkas, Anja-Riitta Sepponen, Sakari Lumpeinen, Sirppa-Leena Eloranta, Merja Nykänen-Naukkarinen, Kalevi Kähkönen, Raimo Uimonen, Maija Kokkila, Kaarina Kättö, Margaretha Zidani, Kaarina Sepponen, Sinikka Kääriäinen, Kalle Tenhunen, Veli-Matti Airaksinen, Arto Mökkönen, Anneli Auvinen, Anneli Kemppainen, Airi Kokkonen, Helvi Riipinen, Lauri J. Utriainen, Hilkka Pullinen, Kaarina Karjalainen, Sisko Ojala, Hertta Lohioja, Niilo Nissinen, Topi Laaksonen, Helvi Kääriäinen, Pentti Pullinen.

Kuvataideseuran juhlakatsaus on tyylien ja värien leikkiä

SEIJA LAITINEN

Tyylien, värien ja tekniikoiden leikkiä tarjoaa Pieksämäen kuvataideseuran 30-vuotisjuhlannäyttely. Kulttuurikeskus Poleeniin on koottu 67 työtä.

Vanhin työ on yhdistyksen perustajajäsenin kuuluvan Heimo Karttusen öljymaalaus Irma ja Douce, uusimmat on tehty tänä vuonna.

Juhlanäyttelyyn pääsivät vain yhdistyksen jäsenet, joista 36 on tuonut töitään näyttelylle. Tällä hetkellä jäseniä on 44, kun heitä yhdistyksen aloitessa oli 22.

Kuvataideseuran varapuheenjohtaja Arvo Paukku pitää näyttelyä varsin kattavana katsauksena yhdistyksen toimintakautteen.

Ripustuksessa on selvästi haettu tietynlaista vastakohtaisuutta, varsinkin aulan teoksissa. Vuoropuhelua käyvät aulan etuosassa vastakkaisilla seinillä Juha Lahtisen suuri tumma sekatekniikkatyö Nimetön ja Raili Pyrstöjärven kolmiosainen punavoittoinen kollaasi Elämän sinia.

Aulan takaseinällä ovat myös voimakkaat vastakohdat: Kaarina Sepposen musta-valko-harmaat Päiväkirjanlehtiä-akryyli-työt ja Pauli Hakkaraisen kaksi voimakasväristä musta-punaista akryylimaalauksia.

Näyttelytilan parvekkeelta sijansa ovat löytäneet viiden jo kuolleen yhdistyksen jäsenen teokset.

Työväenopisto tärkeä ylläpitäjä

Paukku ja yhdistyksen sihteeri Maija Kokkila kehuivat kilvan Pieksämäen työväenopistoa paikkakunnan voimakkaan kuvataideharrastuksen ylläpitäjänä. Suunnilleen kaikki seuran jäsenet ovat opiskelleet työväenopiston maalauspiireissä.

Sieltä Paukkukin löysi ensimmäisen öljyvärimaalauksen opettajan muuttuaan Pieksämäelle vuonna 1962. Värit hän oli hankkinut alle kaksikymppisenä vuosia aikaisemmin ja veistellyt jo lapsena lehmää tiilikivistä.

Kokkila ja Paukulle yhdistys merkitsee toimimista samanhenkisten, samasta harrastuksesta kiinnostuneiden ihmisten kanssa.

–Minusta näyttelyiden pystyttäminenkin on kivaa. Olen aina mukana, selittää Maija Kokkila. Yhdistys on juhlavuotensa kunniaksi kutsunut kaksi uutta kunniajäsentä, Heimo Karttusen ja Lauri Utraisen. Kolmas kunniajäsen on Hilkka Pullinen.

Taiteilijoiden kasvattaja

Pieksämäen Kuvataideseura on aina pyrkinyt huolehtimaan myös jälkikasvusta, sillä jo alkuvuosinaan se järjesti lasten ja nuorten kuvataidekursseja. Tämän jälkeen se käynnisti kuvataidekouluun, josta nyt huolehtii kaupunki.

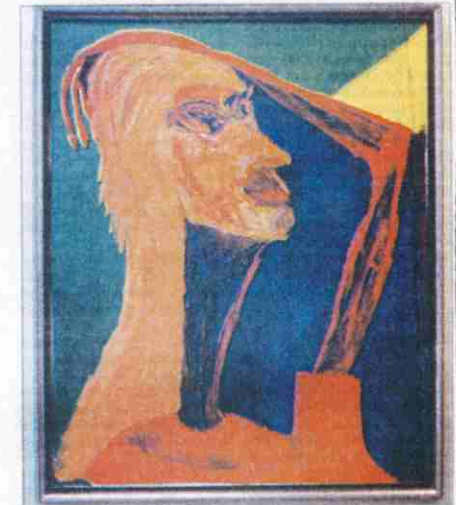
Muutamat ammattitaiteilijatkin ovat saaneet ensimmäiset oppinsa Kuvataideseuran tunneilta. Heitä ovat ainakin kuvataiteilijat Marianna Uutinen ja Kari Juutilainen. Myös nykyiset jäsenet, taiteilijan ammattikoulutuksen saaneet kuvanveistäjä Riitta Huttunen ja taidemaalari Hannele Haatainen aloittelivat opintojaan seuran huomassa.

Pieksämäen kaupunkikin saa kehuja juhlivalta yhdistykseltä suopeasta suhtautumisestaan seuran työntekijöiden järjestämiseen. Kymmenisen vuotta sitten taiteentekijät pääsivät vanhaan pappilaan, johon ovat hyvin tyytyväisiä. Pappila on myös Kuvataideseuran kesänäyttelyiden työssä.

Pieksämäen Kuvataideseuran 30-vuotisjuhlannäyttely on esillä Pieksämäen kulttuurikeskus Poleeniin tammikuun 1. päivään saakka.

Seija Laitinen
Arvo Paukun ja Maija Kokkilan välissä on Paukun kipsiveistos Tyttöä, joka on tehty parikymmentä vuotta sitten.

Pöytästä katsova nainen. Merja Nykänen-Naukkarinen on maalannut öljytyönsä kolme vuotta sitten.

Vuosinäyttely 1998

Vuoden 1988 vuosinäyttelyn jurytti iisalmelainen kuvataiteilija Osmo Monto.

Hannele Tikkinen kirjoittaa Savon Sanomissa (30.1.1999) otsikolla **Poleenista tehtiin pikku-Kiasma**
Vuosinäyttely osoittaa, että Pieksämäen kuvataiteilijoissa on hirmuisia voimavaroja tulevaisuutta ajatellen.

Jo lehden alkuosassa on esittelyteksti kulttuurisivuille otsikolla **Poleenista kulttuurin pistämätön piristysruiske**, jossa Hannele Tikkinen kirjoittaa:
Teatterikaupunkina Pieksämäki on jo asemansa vakiinnuttanut. Paikallinen kuvataide on hiljalleen tehnyt tuloaan, ja nyt esillä olevan Pieksämäen kuvataideseuran vuosinäyttelyn lupaava laadukkuus on suorastaan maagista.
Pieksämäellä onkin komeat puitteet kulttuurille. Poleenista on tullut provinsiaalinen pikku-Kiasma. Sillä erotuksella, ettei Poleenista Kiasman tavoin karata kiukustuneena pois. Pieksämäki ei voi – vielä – Kuopion tapaan keikaroida suurilla valtakunnallisilla saatikka kansainvälisillä nimillä, mutta voimavaroja näyttää olevan. Pieksämäellä onkin sitä mitä Kuopiosta pitkään on puuttunut: uusi sukupolvi. Vuosinäyttely on auvoisa kurkistus tulevaisuuteen.

Hannele Tikkinen kirjoittaa kulttuurisivun kritiikissään:

Tässä näyttelyssä jokikinen teos on pysähtymisen arvoinen... teoksia on peräti 69 eikä riman alituksia ole oikeastaan ollenkaan.

Pikku Kiasmasta Poleeni käy siinäkin suhteessa, että se on todella hyvä näyttelypaikka.

Ripustaminen vuosinäyttelyissä on tosin aina ollut veikeää siksi, että ala-aula on kuten nytkin) on varattu suuria teoksia tuottaville paraatitekijöille, alakerran varsinainen näyttelysali laatuotannolle, ja mitä pidemmälle yläparven tiloihin on sukellettu, taso on ropissut.

Vaan ei tällä kertaa. Katselmus pitää kutinsa vihoviimeiseen teokseen asti. Ripustuskin on rytmikäs ja yllättävästi vaihteleva. Aivan varmasti kokonaisuudesta yksi suuri kiitos kuuluu iisalmelaiselle kuvataiteilija Osmo Montolle, näyttelyn lahjomattomalle ja tarkkanäköiselle juryttälle.

Poleenin näyttely on tasollisesti miltei maaginen juttu, mutta sen se todistaa, että kaupungissa on hyvä kasvualusta kuvataiteen kehittymiselle. Realismia täytyy ripotella sen verran, että kyse ei sentään ole valtakunnallisesti noteeratusta ammattitaiteesta. Kyse on hirmuisesta potentiaalista, ja se on paljon se!

...Mutta mikä lopulta tekee Pieksämäen Kuvataideseuran vuosinäyttelystä niin poikkeuksellisen, ilahduttavan ja lupauksia herättävän: Se on täydellisen pakoton, puhdas ja neitseellinen esitys. Siinä jokikinen tekee vain se mihin rahkeet riittävät. Valheellisuudesta ja keinotekoisuudesta ei ole tietoaakaan.

Pieksämäen nuorekkaassa ja mukavasti nuortuneessa kuvataiteessa on tallella tänä päivinä sellainen harvinainen, miltei pannaan julistettu aitous ja tekemisen ilo, jota ei voi olla näkemättä, eikä voi olla aistimatta.

Teosluettelon mukaan näyttelyn taiteilijat olivat Kaarina Sepponen, Hannele Haatainen, Juha Lahtinen, Mervi Riikonen, Lauri Utriainen, Sirkka Helminen, Juha Kalliola, Margaretha Zidani, Anja Karjalainen, Pia Leslie, Jonna Jantunen, Riikka Rapo, Pekka Viinikainen, Marja-Terttu Anttila, Raili Pyrstöjärvi, Raimo Uimonen, Jari Asikainen, Sinikka Kääriäinen, Merja Nykänen-Naukkarinen, Pauli Hakkarainen, Kaarina Kättö, Anja Ripatti, Henna Piik, Mirva Vauhkonen, Sirkka Kokkarinen, Maija Kokkila, Sirppa-Leena Eloranta, Timo Nenonen, Kalevi Kähkönen, Tommi Vallisto, Mari Seppänen, Anniina Vainionpää, Eija Lehto, Taru Innanen, Tita Pika, Sanna Paronen, Jonna Sivonen.

30.1.1999

Poleenista tehtiin pikku-Kiasma

Vuosinäyttely osoittaa, että Pieksämäen kuvataiteilijoissa on hirmuisia voimavaroja tulevaisuutta ajatellen

KUVAT

Hannele Tikkinen

Tapahtuipa elokuussa vuonna 1988:

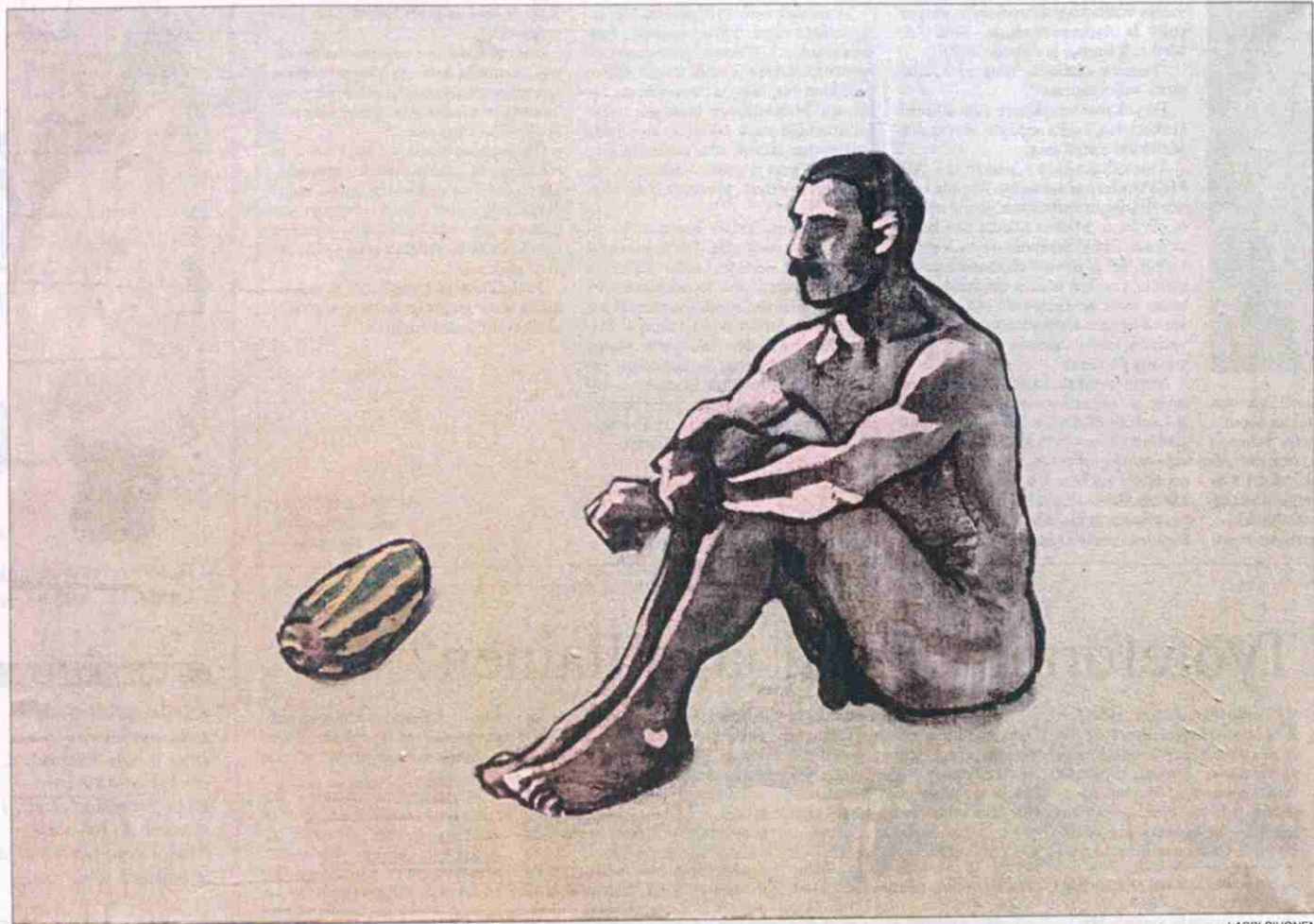
Pienehkö joukko taiteilijoita, joka kutsui itseään Bee-ryhmäksi, saapui Pieksämäeltä Kuopioon visiitille. Bee-ryhmän näyttely Minna-Galleriassa ei vielä tuolloin ollut parasta A-luokkaa, mutta osoittautui kiinnostavaksi ja hyvin, hyvin lupaavaksi, ennen muuta odotuksia herättäväksi. Jo tuolloin käväisi mielessä, mitä merkillistä Pieksämäellä mahtaa tapahtua. Mistä nämä nuoret lahjakkuudet oikein sikiävät? Eihän Pieksämäki nyt sentään mikään maailman metropoli ole, vaikka se rautaisena risteysasemana tunnetaankin.

Pitkään viihdyttävä taidetalo

Nykytaiteen museon kutsunimi Kiasma merkitsee väljästi vääntäen risteystä, joten jotain yhteistä Kiasmalla ja risteysasema Pieksämäen kulttuurikeskuksella Poleenilla on. Onhan Poleenin arkkitehtuurikin maailmanlaajuisesti kiitetty. Sitäpaitsi oli aikalailla yllättävää, että Poleenissa vierähti tässä päivä pari sitten kosolti enemmän aikaa kuin viimevierailulla Kiasmassa.

Miten se voi olla mahdollista?

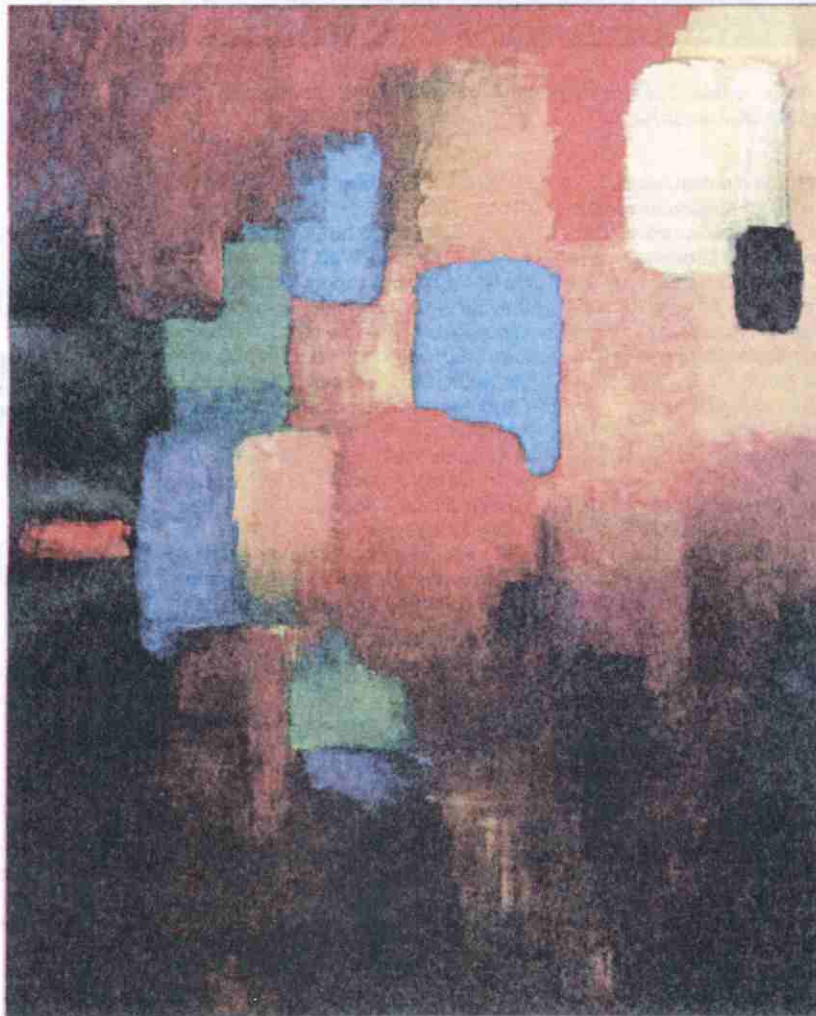
Se voi, koska Poleenissa on paraikaa esillä Pieksämäen kuvataideseuran vuosinäyttely. Tässä näyttelyssä jokainen teos on pysähtymisen arvoinen, mitä ei Kiasman tarjonnan suhteen voi v

LASSI SIVONEN

Jari Asikainen sävyytti yleisöä rajusti jo viime syksynä Kuopiossa Minna-Galleriassa olleessa Bee-ryhmän näyttelyssä venäläishenkisellä muotokuvallaan. Asikaisen persoonallinen ja hallittu maalausellisuus sekä vahva dynaaminen viiva tekevät loisteliasta jälkeä öljy/hiili -teoksessa Mies ja kurpitsa. Tulevaisuuden nimi!

Poleenista kulttuurin pistämätön piristysruiske

LASSI SIVONEN

PIEKSÄMÄKI

Hannele Tikkinen

Teatterikaupunkina Pieksämäki on jo asemansa vakiinnuttanut. Paikallinen kuvataide on hiljalleen tehnyt tuloaan, ja nyt esillä olevan Pieksämäen kuvataideseuran vuosinäyttelyn lupaava laadukkuus on suorastaan maagista.

Pieksämäellä onkin komeat puitteet kulttuurille. Poleenista on tullut provinsiaalinen pikku-Kiasma. Sillä erotuksella, ettei Poleenista Kiasman tavoin karata kiukustuneena pois.

Pieksämäki ei voi – vielä – Kuopion tapaan keikaroida suurilla valtakunnallisilla saatikka kansainvälisillä nimillä, mutta voimavaroja näyttää olevan. Pieksämäellä onkin sitä mitä Kuopio-osta pitkään on puuttunut: uusi sukupolvi. Vuosinäyttely on auvoisa kurkistus tulevaisuuteen.

Kulttuuri, sivu 14

Pieksämäen kuvataideseuran vuosinäyttely pursuaa miltei pannaan julistettua tekemisen iloa. Kuvassa Pauli Hakkaraisen värejä hehkuva maalaus Nimetön.

Vuosinäyttely 1999

Vuosinäyttelyn työt valitsi valokuvataiteilija Olli Jaatinen Mikkelistä. Näyttelyyn tarjosi 50 taiteilijaa yhteensä 126 teosta. Näyttelyyn hyväksyttiin 56 teosta 36 taiteilijalta.

Olli Jaatinen kirjoittaa juryn äänessään:

Pieksämäen Kuvataideseura on tuntemistani eteläsavolaisista taideyhdistyksistä selvästi virein. Siitä on todisteena sekin, että seura on vuosikymmenten saatossa tuottanut jo 33 vuosinäyttelyä.

Kun minua pyydettiin tämän näyttelyn teosten valitsijaksi, otin tehtävän empiimättä vastaan. Halusin nähdä, mitä Pieksämäellä tehdään.

Juryttäväkseni osoitettu teosmäärä oli suuri, reilusti yli sata. Esille valitsin lähes puolet. Ikuinen pulma on tietenkin se, kuinka tällainen näyttely tulisi koota. Minä olen toistuvasti noudattanut kahta pääajatusta: juryn maun tulee näkyä, ja näyttelystä täytyy tehdä kokonaisuus. Se on mielestäni kaikkien edun mukaista. Tällöin joudutaan vääjäämättä siihen, että valituksi tulee yhtäältä teoksia, jotka eivät ehkä ”päjäisi” yksin, toisaalta hyviäkin teoksia karsiutuu, koska eivät löydä paikkaansa kokonaisuudessa.

Mikä on sitten se keskeinen sisältö, jonka olen valitsemisani teoksissa nähnyt ja jonka haluan välittää muillekin? Yksinkertaisesti sen voisin sanoa näin: ihminen, luonto ja ihmisluonto. Olemme päivittäin tekemisessä sielullis-ruumiillisten tilojemme kanssa. Jossakin tilassa, jolle luonto on laajin ja osuvin ilmaus (vrt. eläin luonnossa, kaupunkilainen kaupunkiluonnossa). Välillä suuntaamme katseen itseemme, välillä ulkopuolelle. Tätä on elämä.

Olen käynyt Pieksämäellä kansakoulun, kaksi vuotta lyseota, peruskoulun yläasteen sekä lukion. Kiitän Pieksämäen Kuvataideseuraa siitä, että sain kouluvuosinani nähtäväkseni merkittäviä taidenäyttelyitä. Hetkittäin osallistuin jopa seuran toimintaan, kun mm. valvoin 70-luvun alussa seuran järjestämää Surrealismi-näyttelyä. Se oli Suomen Taideakatemian kiertonäyttely ja esillä Pieksämäen kirjastolla. Yksitoista-vuotiaalle poikaselälle tällainen virikepaketti oli erityisen ikimuistoinen. Kuten oli myös Heikki Virolaisen muotokuva kirjailija Pentti Saarikoskesta. Tällä kaikella on taatusti ollut oma vaikutuksensa sille, että minustakin tuli taiteilija. Ja tästä olen kiitollinen erityisesti kuvataiteilija Heimo Karttuselle.

Toivotan onnea ja menestystä kaikille tämän vuosinäyttelyn osakkaille. Työniloa jatkossakin!

Mikkelin Moisiossa, 2. joulukuuta 1999, Olli Jaatinen, valokuvataiteilija bona fide

Teosluettelon taiteilijat ovat: Kaarina Sepponen, Pippa Laurio, Helvi Riipinen, Maija Kokkila, Kari Luostarinen, Heli Laitinen, Hannele Haatainen, Raimo Uimonen, Väinö Pakarinen, Juha Lahtinen, Jonna Sivonen, Jussi Matilainen, Merja Nykänen-Naukkarinen, Marja-Liisa Loikkanen, Anja Ripatti, Anne Hyvönen, Irma Laitinen, Kaarina Kättö, Mirja Hämäläinen, Lauri Utriainen, Riitta Huttunen, Anja Karjalainen, Katri Mononen, Kaarina Koponen, Eija Kannelsuo, Tommi Lehto, Sirkka Kokkarinen, Airi Laitinen, Sanna Paronen, Ari Laitinen, Pekka Viinikainen, Jari Asikainen, Pia Leslie, Tytti Frilander, Marja-Terttu Anttila, Helvi Riipinen, Sisko Ojala, Timo O. Nenonen.

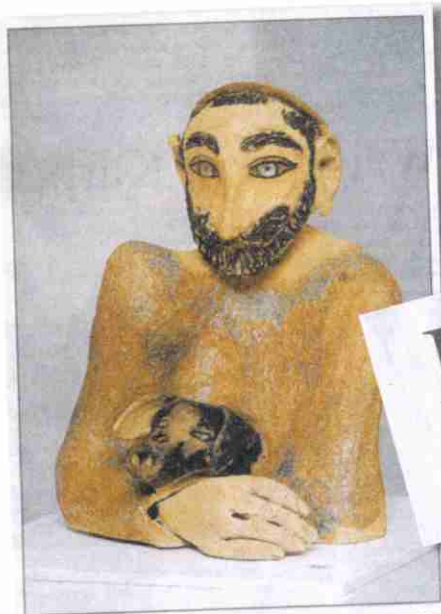
Hannele Tikkinen kirjoittaa Savon Sanomissa 7.1.2000 otsikolla **Poleeni sai loistonäyttelyn!**

Huikkeen hieno ripustus tekee Pieksämäen Kuvataideseuran vuosinäyttelystä ammattilaistason esityksen:

Pieksämäen Kuvataideseuran vuosinäyttely on mikkeliäisen valokuva-taiteilijan Olli Jaatisen kokonaistaideteos. Hän on tehnyt ”paunopohjolaiset” eli kertakaikkisen nerokkaalla ripustuksellaan luonut katselmuksen, joka hakkaa kaikki Poleenissa nähdyt menneen tullen.

Tätä edeltäneen Suomen Kuvataidejärjestöjen liiton vuosikatselmuksen kaikki kurjat karikat on etevästi ohitettu.

Poleeni on vihdoin ja viimein otettu näyttelytilana haltuun juuri siten kuin pitääkin. Jaatinen on osannut hyödyntää Poleenin arkkitehtonista vaihtelevuutta, mutta myös häivyttää rakennelman kun itse teos on tarvinnut elintilaa. Vuosinäyttely tässä muodossaan on loistoesimerkki siitä, miten esillepanolla voidaan kasvattaa taiteellista vakuuttavuutta.

Merja Nykänen-Naukkarinen hakee hahmoja varhaisista Välimeren kulttuureista. Kuvassa keramiikkateos "Sikopaimen".

Poleeni sai loistonäyttelyn!

Huikkeen hieno ripustus tekee Pieksämäen Kuvataideseuran vuosinäyttelystä ammattilaitason esityksen

Pieksämäen Kuvataideseuran vuosinäyttelyn kuningatar Hannele Haatainen herkistee taitavasti jättimäisissä maalauksissaan ilman että intensiteetti hajoaa. Kuvassa punasävyisessä loimottava diptyyksi "Nainen ja Varis".

PEKKA TURUNEN

Dynamiikka jyllää Juha Lahtisen kierreisessä veistoksessa "Alkulähteillä".

Vuosinäyttely 2000

Vuosinäyttelyn kokosi kuopiolainen taiteilija Jaakko Rönkkö, joka kirjoittaa juryn äänenä 3.12.2000 teosluettelon alkusivulla:

Näyttelyyn tarjottiin 192 työtä 72 tekijältä. Näyttelyyn valittiin 52 työtä 26 tekijältä, joista seuran jäseniä tai kannattajajäseniä 15 ja seuran ulkopuolisia 11.

Näyttelyn kokonaiskriteerinä minulla oli kaksi periaatetta: raikas ja uusi näkemys sekä ammatillinen osaaminen. Niin paljon kuin mahdollista kokosin näyttelyyn selkeitä ryhmiä.

Otannan perusteella Pieksämäen Kuvataideseura ry on todella vireä yhteisö, jonka kirjoon mahtuu pitkälle vietyä ammatillisuutta ja rakastavaa harrastusta. Erityisen ilahduttavana pidän nuorten tekijöiden suurta määrää ja heidän kauttaan avautuvaa uutta näkemyksellisyyttä.

Sisältönä taiteilijavalinnoissani on ollut ennakkoluuloton uuden etsintä. Keskeisinä teemoina näkyvät olevan ihminen, luonto ja maailman rakentuminen. Aivan uutta ja selkeää näkemyksellisyyttä kohtasin maisemateemassa. Myös arkipäivän banaliteetteja oli esitetty yhdistäen taitavasti Pop-taiteen ja konstruktivismin elementtejä. Kuvanveiston osalta oli ilahduttavaa nähdä reipas naivistinen ote.

Poleenin komea tila nostaa esiin rohkean itsensä likoonpanon. Onnittelen Pieksämäen Kuvataideseura ry:tä 34 vuoden työstä ja toivon heittäytyvää ja pelotonta taitelijamieltä.

Hannele Tikkinen kirjoittaa Savon Sanomien (15.12.2000) kritiikissään otsikolla **Poleeni parkaisee pelosta**:

Kuopiolainen Jaakko Rönkkö kelpuutti Pieksämäen Kuvataideseuran vuosinäyttelyyn vain neljänneksen tarjotuista töistä ja laati niistä itsensä näköisen kokonaistaideteoksen.

Kansainväliset tuulet ovat puhaltaneet monen pieksämäkeläisen kuvataiteilijan nurin niskoin, monen monesta taiteenkatsojasta puhumattakaan. Kansalaismielipide kun kuuluttaa Poleenin nurkilla, että eihän tuolla ole mitään katsottavaa!

Kansalaismielipide tarkoittanee teosten vähäisyyttä... Ja niitä perinteisiä teoksia, joissa ”silmiä lepää”.

Vuosi vuodelta häikäisevimpiin saavutuksiin yltävä Pieksämäen kuvataideseura esiintyy jälleen vireänä 34. vuosinäyttelyssään. Seuraan kuuluvien rinnalle on yltänyt huomattavan monta tulokastakin – yllätyksellistäkin.

Pieksämäkeläiset saavat nyt nauttia – tai kauhistella, miten vain! – nykyaikaisesta kuraattorivetoisesta näyttelystä. 1990-luvulla jurytetyt näyttelyt katosivat hiljalleen ammattilaisrintamalla. Nimettiin kuvataiteen kentän laajasti hallitseva kuraattori, joka puhtaasti oman näkemyksensä pohjalta valitsi osallistujat, kokosi näyttelyn.

Poleenin näyttelylle etsittiin ulkopuolinen juryttaja, joka on vahvasti toiminut edelläkuvatus menettelytavan mukaan. – Pieksämäkeläisten kannatta toki olla ylpeitä siitä, että heidän kuraattorinsa on kuopiolainen, vanhempaa keskipolvea edustava kuvataiteilija Jaakko Rönkkö, valtakunnan kiistatonta kermää.

...Rönkkö harjoitti minimalismiaan myös siten, että jätti tarjotuista töistä 75 prosenttia rannalle! Ripustus on kuulas ja tavattoman rytmikäs. Hylätyksi tulleet saattanevat nyt kysyä, jotta hei kuulkas mies! Kenen näyttely tämä oikein on! Kyllä se on viime kädessä Jaakko Rönkön näyttely, hänen kokonaistaideteoksensa.

Palapelin rakennusaineet ovat pieksämäkeläisten ikioma kädenselkeä. Joten kun lopputulos niin ammattilaisen makuinen, raikas ja uudenoloinen, se tarkoittaa, että asiat Pieksämäen kuvataide-elämässä ovat todella hyvin! On nimittäin ollut mistä valita! Suuri merkitys vuosinäyttelyyn ilmeen kohentumisella on ollut sillä, että ripustukseen on alettu todella panostaa. Nyt se, jo teosten lukumääränkin huomioon ottaen, on jalostettu huippuunsa.

Teosluettelon taiteilijat ovat: Eija Lehto, Kari Luostarinen, Tytti Putkonen, Sari Marjamäki, Juha Lahtinen, Sirkka Helminen, Hannu Sipilä, Taru Innanen, Teemu Perälä, Matti Jauhiainen, Timo O. Nenonen, Riikka Rapo, Kaarina Sepponen, Pippa Laurio, Riitta Huttunen, Merja Nykänen-Naukkari, Marja-Liisa Loikkanen, Kalevi Kähkönen, Pentti Tamminen, Mervi Riikonen, Eija Kannelsuo, Jari Asikainen, Kaarina Kättö, Jari Karjalainen ja Ari-Pekka Karvinen, Heli Laitinen, Mikko Vasarainen.

Vuosinäyttely 2001

Vuosinäyttelyn jurytti taidekriitikko Hannu Castren Jyväskylästä.

Näyttelyluettelon aluksi hän kirjoittaa juryn äänenä:

Näyttelyyn tarjottiin 98 työtä 38:lta tekijältä. Näyttelyyn valittiin 62 työtä 36:lta tekijältä, joista seuran jäseniä tai kannattajajäseniä oli 27 ja seuran ulkopuolisia 9.

Pieksämäen Kuvataideseura ry on ammattitaiteilijoiden ja harrastajien yhteinen vireä seura. Halusin ottaa valinnoissani huomioon molemmat puolet. Olin myös iloinen, kun kuulin, että jotkin kuvantekijät pääsevät valintani jälkeen seuran taiteilijajäseniksi.

Vuosinäyttely on läpileikkaus taiteilijaseuran taiteesta. Yhteisessä korostuu näin taiteellisen näkemyksen laajuus ja monipuolisuus.

Teosluettelon taiteilijat: Kaarina Sepponen, Liisa Kauppinen, Mikko Vasarainen, Marja-Terttu Anttila, Irma Laitinen, Helvi Riipinen, Hannu Sipilä, Liisa Häkkinen, Raili Meskus-Mäkelä, Margaretha Zidani, Eija Lehto, Jussi Matilainen, Anja Ripatti, Juha Lahtinen, Pentti Tamminen, Kalevi Kähkönen, Matti Jauhiainen, Sinikka Kääriäinen, Tuula Lehikoinen, Pekka Viinikainen, Pippa Laurio, Merja Nykänen-Naukkarinen, Anja Karjalainen, Terttu Varjo, Irja Lehtonen, Niilo Laakkonen, Lea Raitio, Tytti Putkonen, Sari Heimonen, Hannele Haatainen, Pia Leslie, Riitta Huttunen, Taru Immonen, Sirkka Helminen, Riikka Rapo, Jari Asikainen.

Vuosinäyttely 2004

Vuosinäyttelyn työt valitsi kuopiolainen taidemaalari Arto Väisänen. Vuosinäyttelyssä oli esillä 72 työtä 39 tekijältä.

Arto Väisänen kirjoittaa juryn äänenä teosluettelossa 30.11.2004:

Näyttelyn teostarjonta oli hyvin mielenkiintoinen ja monipuolinen. Ilahduttavaa oli, että perinteisen maalaus- ja veistostarjonnan lisäksi näyttelyyn tarjottiin myös piirustuksia ja valokuvia sekä yksi installaatiokin. Jos jotain jäin kaipaamaan niin ehkä videota. Pysin ripustamaan näyttelyn teemoittain ja saamaan lähekkäin sijoitetut teokset vuoropuheluun eri tekijöiden välille. Halusin tehdä ripustuksesta kohtuullisen väljän ja avaran.

Näyttelyn teosluettelon mukaan näyttelyyn osallistuivat seuraavat taiteilijat: Kaarina Sepponen, Hannu Sipilä, Kalevi Kähkönen, Kirsti Pekkinen, Tiina Kylliäinen, Anniina Vainionpää, Anna-Liisa Leinonen-Kiviaho, Sirkka Helminen, Helvi Riipinen, Tuula Koskela, Liisa Sihvo, Satu Seppä, Pentti Tamminen, Lea Raitio, Pippa Laurio, Hannele Haatainen, Sari Heimonen, Sinikka Kääriäinen, Susanna Kasanen, Maila Kärkkäinen, Pirita Lautala, Marjaana Valve, Jonna Jantunen, Marja-Terttu Anttila, Susanna Tyrväinen, Tarja Siitonen, Juha Lahtinen, Merja Nykänen-Naukkarinen, Leena Aarnejärvi, Anja Karjalainen, Martti Liukkonen, Mari Tamminen, Marja-Riitta Mustonen, Anja Ripatti, Tuula Lehikoinen, Olavi Nyman, Sisko Ojala, Sari Marjamäki, Kirsimaria Törönen-Ripatti.

40-vuotta juhlanäyttely 2006

Pieksämäen Kuvataideseuran juhlanäyttelyn kokosi seuran hallitus seuran varsinainen jäsenien töistä. Hallitus myös vastasi ripustuksesta. Näyttelyyn haluttiin myös hyvä katsaus jo edesmenneiden taiteilijajäsenten töitä. Ripustuksesta haluttiin kuitenkin väljä ja selkeä. Nuorista jäsenistä Riikka Rapo ja Jari Asikainen eivät tuoneet töitään näyttelyyn tulossa olevien yksityisnäyttelyidensä vuoksi.

Savon Sanomien Hannele Tikkinen kirjoittaa (16.12.2006) otsikoiden **Mustissa ja kovat kaulassa – Pieksämäen Poleenissa on ankea tunnelma, kun 40-vuotias kuvataideseura juhlii hautajaismenoin, vaikka sen pitäisi olla vireimmillään:**

Mihin on kadonnut se Pieksämäen kuvataideseura, jonka vuosinäyttelyt 1990-luvulla olivat odotettu tapahtuma? Kun oli suorastaan kutkuttavaa lähteä virkistymään siihen visuaaliseen ilotulitukseen, minkä Poleeni aina kaamoksen keskellä yleisölle lahjoitti. ...Pieksämäen kuvataideseuran 40-vuotisnäyttely on ryhmätyönä toteutettu siunaustilaisuus. ...Ja kurjaan ripustukseenhan näyttely muutoinkin viime kädessä kaatuu. Olen kauan odottanut sellaista ripustajaa, joka murtaisi puhki kulu-neen marssijärjestyksen. Teokset on tapana vihjailevasti priorisoida esille laadun mukaan, mutta myös teoskoon ja tyylin mukaan... Näyttelyripustajat ovat täysin sokeutuneet Poleenin arkkitehtuurille ja vivahteikkaalle interiöörille. Mahdollisuuksia olisi lukemattomia, mutta niitä ei osata nähdä. Etenkin aulan ja yläkerran kaarevan parven hukkakäyttö harmittaa. Myös ikärakenne huolestaa. Mihin 1990-luvun lopulla näyttelyjä piristänyt nuorisovoima hävisi? Kun monet tekijät ovat tuttuja neljännesvuosisadan takaa, niin jotain outoahan taideseuran toiminnassa on. Eihän tässä nuoremaksikaan tulla. Tärvitään uutta verta, uusia tuulia.

Näyttelyssä oli teoksia seuraavilta: Pippa Laurio, Riitta Huttunen, Topi Laaksonen (1907–1994), Raili Pystöjärvi, Mari Tamminen, Niilo Laakkonen, Marja-Terttu Anttila, Eija Vatanen-Siitari, Helvi Riipinen, Merja Nykänen-Naukkarinen, Hannu Sipilä, Kaarina Sepponen, Pentti Tamminen, Arvo Paukku, Sirkka Helminen, Heli Laitinen, Sisko Ojala, Sakari Lumpeinen, Raimo Uimonen (1933–2003), Anniina Vainionpää, Kalevi Kähkönen, Jonna Jantunen, Juha Lahtinen, Heimo Karttunen (1928–2002), Raili Posti, T. Pika, Mervi Riikonen, Margaretha Zidani, Sari Marjamäki, Tarja Siitonen, Maija Wahlman, Tuula Lehikoinen, Helvi Riipinen, Sinikka Kääriäinen, Anja Karjalainen, Lea Raitio, Leena Aarnejärvi, Raili Meskus-Mäkelä, Maila Kärkkäinen, Laura Tikka-Asikainen.

Sari Marjamäki, Jonna Jantunen ja Juha Lahtinen istumassa Merja-Nykänen-Naukkarisen keramiikkaihmisten seurassa. Taustalla Marja-Terttu Anttilan öljyväritöitä.

Näyttelyn vanhin työ on edesmenneen Topi Laaksonen "Harjoitelma" vuodelta 1945.

Hannu Sipilän pronssiveistos "Yhdessä".

Sakari Lumpeisen öljyvärimaalaus "Kansannousu" edustaa näyttelyssä 70-lukua.

Neljä vuosikymmentä taiteen pauloissa

Pieksämäen kuvataideseuran 40-vuotisjuhlanäyttelyssä tuoksuu terva. Tuoksu on lähtöisin taiteilija **Juha Lahtisen** kahdesta teoksesta, "Kosketuksesta" ja "Voimasta".

Kun on paikallistanut tuoksun alkulähteen, silmä hakeutuu **Raimo Uimosen** kolmeen värikkääseen öljyvärityöhön. Uimonen on yksi kolmesta edesmenneestä taiteilijasta, joilta on töitä kuvataideseuran juhlanäyttelyssä.

– Halusimme Raimo Uimosen, **Heimo Karttusen** ja **Topi Laaksonen** töitä näyttelyyn, koska kaikki ovat olleet seurassa merkittäviä vaikuttajia, kertoo puheenjohtaja **Sari Marjamäki**.

Katsoa voi hymyillen

Pieksämäen kuvataideseuran 40-vuotista taivalta juhlistavaan näyttelyyn kutsuttiin kaikki 60 seuran varsinaista jäsentä, mutta kaikki eivät toi-

tään kuitenkaan näyttelyyn tarjonneet. Ehdolla oli yhteensä 102 työtä, joista näyttelyn koonnut kuvataideseuran hallitus valikoi mukaan 69.

– Periaatteena oli, että kaikilta tarjonneilta otetaan ainakin yksi työ. Ehdolla oli paljon hyviä töitä, ja päätöksenteko olikin välillä vaikeaa. Jouduimme välillä äänestämäänkin, mikä työ keneltäkin pääsee näyttelyyn ja mikä ei, Sari Marjamäki paljastaa.

Hän silmäilee näyttelyä hyväksyvästi ja toteaa, että lopputulosta katsoessa on helppo hymyillä. Aikaan on saatu tyylikäs ja yhteisöopiva kokonaisuus.

– Töitä ei otettu liikaa, jotta kaikilla olisi riittävästi tilaa ympärillään. Siinäkin on mielestäni onnistuttu hyvin, Juha Lahtinen arvioi.

Tyylikkään kokonaisuuden lisäksi tavoitteena oli saada aikaan historiallinen läpileikkaus, ja kaikki seuran historian vuosikymmenet ovatkin näyttelyssä edustettuina.

Näyttelyn vanhin työ löytyy salin oven viereltä: Topi Laaksonen öljyvärityö "Harjoitelma" on vuodelta 1945.

Aktiivista taide-elämää

Kun kuvataideseuran toiminta vuonna 1966 alkoi, se alkoi innolla. Intoa kuvaa muun muassa se, että yhdistys päätti heti ensimmäisessä kokouksessaan liittyä Suomen Kuvataidenjärjestöjen Liitto ry:n jäseneksi.

Mikä parasta, into jatkuu edelleen.

– Pieneksi kaupungiksi meillä on suuri seura, jonka taide-elämä on aktiivista, kuvailee Sari Marjamäki.

– Yksi syy toiminnan aktiivisuuteen on varmasti se, että taidekoulutusta on aina ollut saatavilla. Kuvataidekasvatuksella on seuran alusta saakka ollut vahva merkitys. Seuran jäsenillä on myös ollut mahdollisuus vuokrata

kaupungilta työtiloja vanhalta kopikselta, mikä on mahdollistanut töiden tekemisen. Näyttelyitä on myös ollut runsaasti ja ne ovat olleet hyviä, pohtivat Juha Lahtinen ja **Mervi Riikonen**.

– Tottakai myös Poleeni on ollut yksi motivoiva tekijä, taiteilijat lisäävät.

Kuvataideseuran jäsenet viettivät alkuvuosina paljon aikaa keskenään muun muassa keskustelutiltojen ja yhteisten maalaustuokioiden merkeissä. Sittenmin yhdessäoleminen ja -tekeminen on jäänyt nykyajan kiireisen elämänmenon jalkoihin. Sitä on kuitenkin Sari Marjamäen mukaan tarkoitus herätellä jälleen henkiin ensi vuoden aikana.

– Yhteisön tuki inspiroi tekemistä ja antaa iloa ja voimaa, hän perustelee.

Helena Nyman

Pieksämäen kuvataideseuran 40-vuotisjuhlanäyttely Poleenissa 21. tammikuuta saakka.

Toimitilat ja työhuoneet

Perustamisestaan asti seura alkoi etsiä omia työtiloja. Jäsenet maalasivat pääasiassa kodeissaan ja työväenopiston kursseilla sen tiloissa. Johtokunnan kokouksia pidettiin sekä jäsenten kotona että paikallisissa ravintoloissa.

Työhuonepula haittasi suurten teosten tekemistä ja myös nuortenryhmät olivat kasvaneet yli kahdenkymmenen. Tiloiksi etsittiin sellaisia, että kuka tahansa voisi sinne mennä työskentelemään silloin kun haluaa. Kuvataideseura on saanut taistella työtilojensa puolesta koko olemassaolonsa ajan.

Työväenopiston tilat

Työväenopiston maalaustila ”Taidekellari” oli aluksi kurssien ja kokoontumisten paikkana.

Keskuskatu 47

Työväenopiston lisätilojen valmistuttua yläasteen yhteyteen, vapautui vanhasta opistorakennuksesta tiloja ja seuralle annettiin yksi luokkahuone työtiloiksi.

Vanha kaupungintalo

Vanhan kaupungintalon yläkerran yksi huone oli Kuvataideseuran Pikkutaiteilijoiden – lasten maalauskerhon pitopaikkana. Vuonna 1977 tilasta jouduttiin vastentahtoisesti luopumaan. Paikka oli keskeisellä sijainnillaan lasten opetukseen hyvä.

Joroistentie

Vuoden 1977 alusta saatiin uudet työtilat Joroistentien varrelta musiikkikoulun rakennuksesta. Joroistentien työpistettä saatiin pitää kolme vuotta, jolloin jouduttiin palamaan takaisin Keskuskatu 47:n yläkertaan. Joroistentien tilat olivat Musiikkiopiston yläkerrassa ja koostuivat kahdesta huoneesta.

Kipsiveistosten hinnan ymmärtää, kun tietää, miten paljon työtä niiden tekeminen vaatii.

Savon Sanomissa (23.3.1977) Raija-Leena Moilanen kirjoittaa otsikolla **Uudet tilat Pieksämäen Kuvantekijöillä** seuraavasti:

Sen jälkeen kun Pieksämäen vanhassa kaupungin talossa pidettiin palotarkastus ja Kuvataideseura sai hädän, on seura ollut kuuma peruna kaupungin hyppysissä. Johonkin taiteen tekijät olisi pitänyt sijoittaa, vaan kun ei tiennyt mihin käsistään laskisi. Yli olankaan ei passannut viskata. Nyt sitten on uudet tilat vihdoinkin järjestyneet. Kuvataideseura muutti kimpsunsa kampsunsa Musiikkiopiston yläkertaan Joroistentielle. Uudet tilat koostuvat kahdesta huoneesta joita yhdistää väliovi. Kun taiteilijoita on joskus toistakymmentäkin, on tilanahtaus tosiasia. – Jos tuon oven saisi pois, tai edes levennettyä, tulisivat tilat yhtenäisiksi, kaavailee seuran vetäjä Raili Pyrstöjärvi. Vaikka nykyisetkään tilat eivät ole loistoateltajee, eivät seuralaiset valita. Hankaluudet kestetään, hyvä kun saatiin nämäkin. Sitä paitsi täällä on rauhallista verrattuna vanhaan kaupungintaloon, jossa samanaikaisesti kokoontui monia muitakin poppoita. Uusissa tiloissa voi jättää keskeneräisen työn telineelle ja jatkaa vaikka huomenna. Alakerrasta kuuluvaa musiikki on pelkästään inspiroivaa. Nykyisten tilojenkaan tulevaisuudesta eivät kuvantekijät tiedä. Epävarmuus nakertaa edelleenkin: joko taas joudutaan majanmuuttoon. Olemisessa on väliaikaisuuden tuntu.

Iso-Pappila

Vuonna 1982 Pieksämäen kaupunki hankki omistukseensa Iso-Pappilan kiinteistön ja Kuvataideseuralla oli onnea saada sieltä päätyhuoneiston kolme huonetta käyttöönsä.

Muuttotalkoot pidettiin 16.6.1982 ja tilat maalattiin talkoilla seuran käyttöön paremmin sopiviksi. Aika Iso-Pappilan kulttuurimiljöössä merkitsi vireää ja antoisaa aikaa seuralle. Kaikki koulutus- ja kurssitilaisuudet samoin kuin kokoukset pidettiin Iso-Pappilassa. Siellä säilytettiin myös seuran kirja- ja lehtikokoelmaa ja muuta omaisuutta. Myös kesänäyttelyiden pitopaikaksi vakiintui Iso-Pappila.

Laaksotie 47, Kontiopuisto

Vuonna 1999 seuran toimitilat siirtyivät Kontiopuistoon Kuvataidekoulun tarvittaessa kaikki Iso-Pappilan tilat käyttöönsä.

Riitta Huttusen toimiessa aktiivisena yhteyksien luojana seura vuokrasi Pieksämäen kaupungilta entisestä kauppaoppilaitoksen tiloista toimitilat, varastotiloja sekä työskentelytiloja seuran taiteilijoille. Taidelainaamo Topi aloitti toimintansa Laaksotiellä.

Torikatu 7, Taidelainaamo ja Galleria Topi

Vuonna 2001 seura vuokrasi tilat Myymälä-Galleria Kähverän yhteydestä Torikadulta. Tiloihin siirtyi taidelainaamo Topi ja samalla perustettiin Galleria Topi vaihtuvien näyttelyiden pitopaikaksi. Näyttelytila on saavuttanut pienestä koostaan huolimatta hyvän aseman ja näyttelyajat on yleensä varattu vuodeksi eteenpäin.²³

Artti Laukkarinen (istuu vasalla) ohj. oli maalauksen Pieksämäen Kuvataideseuran tilat. Piirrettiin ovi. Sirkka Laukkarinen (kesk.), Raili Pyrstöjärvi ja Anni Paukku.

Kuvataideseurassa piirretään joka viikko

Tiistaisin piirretään aina ja ylimääräisellä ajalla piirretään aina, kun ehditään.

Paljon on piirretty tämän vuoden puolella. Mallia on vaihdettu välillä. Nyt on kaksi kertaa peräkkäin ollut sama poika mallina.

Siinä Pieksämäen Kuvataideseuran jäsenten totemuksia tämän viikon tiistaina.

Piirtäminen on ollut teema viime kuukausina. Ja tiistaisin on aina ollut elävä malli, ihminen. Tarkoituksena on, että mallina on lapsia, nuoria, ja täysi-ikäisiä sekä vanhuksia eli että eri ikäluokat ovat edustettuna.

Kuvataideseura kokoontuu Joroistentielle musiikkiopiston yläkerrassa. Sieltä seura sai tilat, kun vuoden vaihteessa jouduttiin siirtämään vanhasta kaupungintalosta. Käytössä on nyt kaksi pienekköä huonetta ja pieni keittiö.

Ahdasta on. Se koetaan vallankin, kun piirretään mallia ja piirtäjiä on kymmenkunta. Järjestel-

musta on, että kaikki sovitetaan telineemme samaan huoneeseen. sanoo johtokunnan jäsen Sirkka Laukkarinen.

Yksi iso huone olisi parempi kuin kaksi pientä. Kätevää on, me kuitenkin naistakin tiloista on saatu. On aivan se etu, että työt voidaan jättää vaikka telineisiin ja seuraavalla kerralla jatketaan.

Seuran kirjat ja lehdet ovat huoneistossa ja kaikkien jäsenten käytettävissä. He voivat mennä tutkimaan kirjoja ja lukemaan lehtiä ja tekemään omia töitä, koska vain.

Ajankohtainen asia on nyt töiden lähettäminen näyttelyyn Falkenbergiin.

Suunnitelmassa on myös järjestää kesällä viikonlopputapahtuma Pieksämäellä. Töitä tulee näyttelyle ja samalla näyttelypaikalla työskennellään.

Aluenäyttelyyn osallistutaan myös tänä vuonna ja syksyllä on

tarkoitus järjestää Pieksämäen työväenopiston kanssa luennottelu, jossa aiheena on ikonitaide. Luennotteluksi pyydetään tri Aune Jääskeläinen.

Kesällä on ohjelmassa retki, joka on opintomatka ja joka suunnitellaan Puumun, Ahtärin, Suvi-Piirnein ym.

Oma vuosinäyttely järjestetään kuten aikaisemminkin. Muiden paikkakuntien taidejärjestöihin on yhteyksiä.

Jäseniä seurassa on kaksikymmentäkahdeksan. Lisäksi on veteraani- ja kannattajajäseniä.

Jäsenistöltä odotetaan toivomuksia ja toimintaa koskevia aloitteita, jotka otetaan käsiteltäväksi.

Seuran puheenjohtaja on Raili Pyrstöjärvi varapuheenjohtaja Sakari Lumpelinen ja sihteeri Heimo Karttunen. Toiset johtokuntaan kuuluvat ovat Sirkka Laukkarinen, Kaarina Sepponen ja Raimo Uimonen.

Hallinto

Pieksämäen Kuvataideseura ry. on rekisteröity 15.2.1967 ja sen kotipaikka on Pieksämäen kaupunki.

Seuran uudet säännöt rekisteröitiin 9.6.2004 ja niiden mukaan seuran tarkoituksena on taiteen ja kulttuurin harrastuksen ja tason edistäminen paikkakunnalla.

Tarkoitustaan seura toteuttaa kokoamalla yhteen Pieksämäen seudun ja lähiympäristön taiteilijat sekä taiteenharrastajat ja taiteentutkijat, järjestämällä yhteisiä taidenäyttelyjä – ei kuitenkaan myyntinäyttelyitä, järjestämällä koulutustilaisuuksia ja opintomatkoja jäsenilleen, jakamalla stipendejä – kuitenkin poikkeustapauksissa jäsenilleen, toimintaansa seura voi tukea ottamalla vastaan lahjoituksia ja avustuksia toiminnan ylläpitämiseksi, perustamalla rahastoja. Yhdistyksen tarkoituksena ei ole taloudellisen ansion hankkiminen siihen osallisille.

Seuran jäsenyyttä voi hakea taiteilijan ammattikoulutuksen saaneet henkilöt tai taiteenharrastajat, joiden työt ovat läpäisseet yhteensä kolme jurytettyä näyttelyä. Ne voivat olla joko Pieksämäen Kuvataideseura ry:n omia tai valtakunnallisia näyttelyjä. Jäsenyyttä anotaan kirjallisesti seuran hallitukselta. Seuran kannattajajäseneksi voivat pyrkiä kaikki taiteesta kiinnostuneet henkilöt, jotka sitoutuvat noudattamaan seuran sääntöjä.

Seuran asioita hoitaa hallitus, joka valitaan seuran syyskokouksessa kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Hallituksen jäsenet ovat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, sekä viisi muuta jäsentä, joista erovuorossa on vuosittain puolet tai lähinnä puolet.

Yhdistyksen puheenjohtajina ovat toimineet: Niilo Nissinen, Pentti Pullinen, Raili Pyrstöjärvi, Heimo Karttunen, Sakari Lumpeinen, Pauli Hakkarainen, Riitta Huttunen, Sari Marjamäki.

Varapuheenjohtajina ovat toimineet Hannu Haikala, Raili Pyrstöjärvi, Heimo Karttunen, Pentti Pullinen, Sirkka Laukkarinen, Sakari Lumpeinen, Pauli Hakkarainen, Merja Nykänen-Naukkarinen, Juha Lahtinen.

Sihteeri-rahastonhoitajina ovat toimineet: Raili Mustonen, Raimo Winnari, Heimo Karttunen, Kaarina Sepponen, Airi Kokkonen, Riitta Huttunen, Helvi Riipinen, Arvo Paukku, Maija Kokkila, Anja Karjalainen, Mari Tamminen.

Hallituksen jäseninä ovat toimineet mm.: Topi Laaksonen, Raimo Uimonen, Heimo Karttunen, Matti Komulainen, Hertta Lohioja, Sirkka Laukkarinen, Hilka Pullinen, Seija Salmela, Anja-Riitta Sepponen, Hannele Haatainen, Aarre Karttunen, Kaarina Karjalainen, Maija Kokkila (Wahlman), Pauli Hakkarainen, Sisko Ojala, Sinikka Kääriäinen, Margaretha Zidani, Merja Nykänen-Naukkarinen, Heli Laitinen, Juha Lahtinen, Jonna Jantunen, Pentti Tamminen, Mervi Riikonen, Niilo Laakkonen.

Kunniajäsenet

Seura voi kutsua kunniajäsenikseen hallituksen esityksestä seuran kokouksen päätöksellä sellaisia jäseniä, jotka ovat pitkäaikaisella toiminnallaan merkittävästi vaikuttaneet seuran tarkoituksien ja toiminnan edistämiseen.

Kunniajäsenet vuoden 2006 lopussa ovat Pauli Hakkarainen, Anja Karjalainen, Airi Kokkonen, Kalevi Kähkönen, Sakari Lumpeinen, Arvo Paukku, Raili Pyrstöjärvi, Helvi Riipinen, Anja-Riitta Sepponen, Kaarina Sepponen.²⁴

Pieksämäen Kuvataideseuran VUOSIKOKOUS

P. Pullisella, Tahinniemi 2. 3. klo 18 alkaen. Säännön mukaiset
asiat.
Johtokunta

Pieksämäen Kuvataideseuran ohjelmassa useita näyttelyjä

Pieksämäen Kuvataideseuran vuosikokouksessa sunnuntaina pohdittiin lähiaikojen toimintaa. Suunnitelmissa on kuluva vuoden aikana useita näyttelyjä.

Toukokuussa pidetään Pieksä-
mäellä Taideakatemian valinta-
teosten näyttely. Se järjestetään
museon ja työväenopiston kanssa
yhdessä.

Työväenopisto saa suojiinsa
"Edellinen näkökulma"- aiheisen

näyttelyn. Muitakin näyttelyjä ja
taidetapahtumia kuuluu toimintaan.

Seuralla on jo kauan ollut suun-
nitelmissa ruotsalaisen kummi-
kaupungin Falkenbergin näyttelyn
järjestäminen. Tämä toteutetaan,
jos taloudellinen puoli saadaan
järjestymään.

Kokouksessa toimi puheenjohta-
jana Niilo O. Nissinen ja sihtee-
terinä Heimo Karttunen.

Pieksämäen Kuvataideseuran vuosikokouksessa toimi puheenjohtajana Niilo O. Nissinen (oik.) ja sihteeri-
nä Heimo Karttunen (vas.) Heidän kesellään ovat Raimo Uimonen ja Airi Kokkonen. — Kokous oli
Pullisten kodissa Tahiniemessä ja juuri aiteljeessa, jossa seiniä peittävät taulut ja pitkät kirjojen rivis-
töt.

Palkintoja

Pieksämäen Kuvataideseura ja sen jäsenet ovat saaneet lukuisia huomionosoituksia ja taidepalkintoja. Taidekasvatuksellinen toiminta ja kulttuurikasvatus painottuvat palkintoperusteissa merkittävästi.

- Mikkelin läänin taidetoimikunnan taidepalkinto 1970: Raimo Uimonen (1933–2003)
- Pieksämäen kaupungin ensimmäinen taidepalkinto 1973: Raimo Uimonen
- Pieksämäen kaupungin kulttuuripalkinto 1992: Pieksämäen Kuvataideseura ry. *Pieksämäen Kuvataideseura jakoi palkinnon Pieksämäki-Seuran kanssa. Kuvataideseuraa kiitettiin erityisesti vahvasta kasvatustaloudestaan ja pitkäjänteisestä ja merkittävästä työstä lasten ja nuorten parissa.*
- Pieksämäen kaupungin kulttuuripalkinto 2000: Heimo Karttunen (1926–2002)
- Pieksämäen kaupungin kulttuuripalkinto 2002: Kaarina Sepponen
- Etelä-Savon taidetoimikunnan taidekasvatuspalkinto 2002: Hannele Haatainen
- Etelä-Savon taidetoimikunnan taidepalkinto 2002: Riitta Huttunen
- Etelä-savolaisen kuvataiteen kannustuspalkinto 2006 : Riikka Rapo
- Pieksämäen kaupungin kulttuuripalkinto 2006: Hannele Haatainen

Pitkä taiteilijaura palkittiin

Pieksämäkeläinen taidemaalari **Hannele Haatainen** ei ole koskaan ollut niittänyt, jotka pitävät suurta ilmiötä itsestään. Pääpaino on aina ollut itse työssä – paitsi omalla taiteellisella taitavuudella, myös opetuksella eri ikäisten ja tasosten ryhmien parissa.

Nyt hänet valittiin Pieksämäen kulttuuripalkinnoksi ja palkitaan tänään itsenäisyyspäivän juhlassa. Yksimielisen raadin valinnan perusteina olivat pitkä työ kuvataiteen sekä lasten ja nuorten taidekasvatuksen parissa.

Kuusivuotiaana Pieksämäelle

Hannele Haatainen syntyi Helsingissä vuonna 1959. Ruukin, Keravan ja Oulun kautta tie kulki Pieksämäelle, jonne muutettaessa hän oli kuusivuotias.

Taidemaalariksi Haatainen valmistui Kankaanpään Taidekoulusta vuonna 1987. Kolmevuotisen koulutuksen päälle hän valitsi vielä vuoden itsenäistä työskentelyä koulun tiloissa, ennen kuin palasi takaisin Pieksämäelle. Vuosikymmenen lopussa

hän aloitti opettajanuransa tuuraamalla taideopettaja, kuvanveistäjä **Riitta Huttusta** Pieksämäen yläasteella. Samoihin aikoihin hän kiersi opettamassa Heinäveden, Saunajoen, Juvan ja Mäntymäen kansanopistoissa. Oma autoa ei ollut, joten matkat taitettiin linja-autolla ja bussilla, mikä ei aina sujunut aivan vaivattomasti.

1990-luvun alussa alkoivat työt Pieksämäen Kuvataidekoulussa. Tällä hetkellä Haataisella on kolme työntekijää: Diak, Pieksämäen seutuopisto ja edelleen Pieksämäen kuvataidekoulu.

Nyt onneksi kaikki työt ovat polkupyörämatkan päässä. Haatainen iloilee.

Ammattipätevyyttä on täydennetty Jyväskylän avoimessa yliopistossa, missä Haatainen on suorittanut kasvatustieteiden ja taidehistorian approbatur-opinnot.

Tekemisen ilo tallella

Hannele Haatainen tunnetaan ennen kaikkea maalarina. Mielenkiintoa löytyy myös

grafiikasta, jota hän on myös alusta asti opettanut. Suuret väripinnat ja itse maalaamisen prosessina ovat kuitenkin olleet alusta alkaen se ykkösjuttu.

Jostain kumman syystä maalaamisesta jaksaa vain innoitua joka kerran uudestaan. Jos on aikaa ja voimissaan, se on kyllä mahtavaa työtä.

Haatainen viihtyy Pieksämäellä erinomaisesti. Hänen mielestään Iso-Pappila on paras työpaikka ja Poleeni paras näyttelytila.

Näyttelyitä löytyy meriittilistasta pitkä rivi, mutta tärkeimpiä ovat olleet jokavuotiset Pieksämäen elämys- ja luonnonnäyttelyt. Näyttelyitä löytyy meriittilistasta pitkä rivi, mutta tärkeimpiä ovat olleet jokavuotiset Pieksämäen elämys- ja luonnonnäyttelyt.

Paitsi omasta työstä, hyviä puolia löytyy roppakaupalla myös opettamisesta. Pidetyt ja arvostetut opettajan mielestä palkitsevinta on ilo ja säteily oppilaiden silmissä ti-

män pystyessä ammentamaan energiaa omasta luovuudestaan. Kaikkien oppilaiden ovat säilyneet lämpimät välit, monet ovat jatkaneet ystäviksi. Joidenkin kanssa Haatainen on pitänyt jopa yhteisnäyttelyitä.

Innoitusta luonnosta ja eläimistä

Taiteen ohella Haatainen ammentaa iloa ja inspiraatiota myös luonnosta ja eläimistä. Kotona löytyy lauma kissoja, koira ja akvaario, lisäksi pihalla käy ruokaillemaassa monenkirjva skuaa pikkulintuja.

Suomen Orkideayhdistyksen kuulumalla Haataisella on myös hieno kokoelma orkideoita, jotka varsinakin Iso-Pappilan olosuhteissa näyttävät viihtyvän aivan erinomaisesti.

Luonnosta liikkuminen ja oleminen on välttämätöntä yhä tärkeää kuin maalaaminen. Jos toinen pitäisi jättää pois, en todellakaan tiedä kumpiko se olisi. Onneksi sellaista valintaa ei tarvitse tehdä.

Jari Asikainen

Kulttuurilautakunnan vuoden 2006 taidepalkinto myönnettiin taidemaalari Hannele Haataiselle.

Lopuksi

Tällä historiikkikollaasilla Pieksämäen Kuvataideseura ry. haluaa juhlistaa 40 vuoden värikästä taivalta seurana, jonka jäseninä ovat alusta asti voineet olla sekä ammattitaiteilijat että taiteen harrastajat.

Koska kyseessä on pienimuotoinen historiakatsaus, ei ole haluttu lähteä tarkkoihin yksityiskohtiin ja henkilökuviin, vaan luoda yleiskuva vuosien monimuotoisesta toiminnasta. Monet seuran kehittymiseen vaikuttaneet henkilöt ansaitsivat oman lukunsa ja yksityisen henkilökuvan taiteilijana ja taidevaikuttajana.

Kahdesta perustajajäsenestä ja valtakunnallisesti arvostetusta taiteilijasta onkin jo kirjoitettu omat taiteilijahenkilökuvat.

Mikkelin taidemuseon – Etelä-Savon aluetaidemuseon julkaisema, taidehistorioitsija, filosofian lisensiaatti Marjo-Riitta Simpasen kirjoittama näyttelykirja ”Heimo Karttunen [Pelkistettyä aineettomuutta]” on ansiokas henkilökuva taidemaalari Heimo Karttusesta (1926–2002). Teos kuvaa syvällisesti Heimo Karttusen pitkää ja monipuolista toimintaa ja uraa eteläsavolaisena kuvataiteilijana, paikallisena taide-elämän vaikuttajana ja valtakunnallisena toimijana.

Taidemaalari Kaarina Sepposesta ja hänen taiteestaan on kirjoitettu kaksi julkaisua: ”Systemaattikko konkretisti Kaarina Sepponen” on julkaistu 2001 ja sen tekstit on kirjoittanut lehdistöneuvos Matti Isoviita ja taidekriitikko Hannu Castren. Toinen julkaisu ”Kaarina Sepponen – ekspressionisti elää kineetikossa” on julkaistu 2006. Kirjan on toimittanut Hannu Castren.

Oman lukunsa ansaitsisi myös pieksämäkeläisten taiteilijoiden pitämät yksityisnäyttelyt. Katsoin kuitenkin niiden kuuluvan jokaisen taiteilijan yksityiseen toimintaan vaikkakin kaikki ovat samalla pitäneet esillä niin Pieksämäkeä kuin omaa kuvataideseuraansa. Monen taiteilijan ansioluettelo onkin varsin laaja ja vaikuttava näyttelytoiminnan suhteen.

Pieksämäen Kuvataideseuran jäsenet ovat myös yksityishenkilöinä olleet vaikuttamassa Pieksämäen kaupungin luottamuselimissä. Kulttuurilautakunnan jäseninä ovat olleet mm. Heimo Karttunen, Sakari Lumpeinen, Kaarina Sepponen, Mervi Riikonen. Heimo Karttunen vaikutti pitkään myös museolautakunnan puheenjohtajana ja oli kehittämässä Pieksämäen kaupungin taidekokoelmaa, johon on hankittu lukuisia teoksia oman paikkakunnan taiteilijoilta. Monet taiteilijat ovat myös lahjoittaneet teoksiaan kaupungille.

Pieksämäen Kuvataideseura ry. elää tällä hetkellä vireää nelikymppisen elämää. Jäsenmäärä on vuoden 2007 alussa 70 taiteilijajäsentä ja 7 kannattajajäsentä. Topin taidelainaamo ja Galleria ovat edustava näyteikkuna toimivasta ja virkeästä taideseurasta, joka myös työllistää yhden henkilön taidelainaamon hoitajana. Yhteistyö Suomen Kuvataidejärjestöjen liiton kanssa on jatkunut seuran perustamisesta asti. Monet taiteilijajäsenet kuuluvat myös omiin taideliittoihinsa ja toimivat aktiivisina kuvataideseuran edustajina niissä. Pieksämäen Kuvataideseura ry:llä on kotisivut osoitteessa http://www.pieksamaki.fi/palvelevapieksamaki/kulttuuri/kuvataide/pieksamaen_kuvataideseura/.

Viitteet

1. Unohtumaton 60-luku. Valitut Palat.
2. ”Kaupungiksi tulo vilkastutti heti Pieksämäen liike-elämää.” Päivän Sanomat 23.11.1962. ”Lyhyt kaupunkiaika ehtinyt elvyttää Pieksämäkeä edelleen.” Savo 27.10.1963.
3. Simpanen, Marjo-Riitta. 2006. Heimo Karttunen [Pelkistettyä aineettomuutta] Mikkelin taidemuseo – Etelä-Savon aluetaidemuseo, s.46.
4. Simpanen, Marjo-Riitta. 2006. Heimo Karttunen [Pelkistettyä aineettomuutta] Mikkelin taidemuseo, s. 49, Raimo Uimosen kotiarkisto, Arvo Paukku 29.11.2006, Kaarina Sepponen 12.2.2007.
5. Kuvataideseuran arkisto: Perustamisasiakirjat, Johtokunta. Kertomus Pieksämäen Kuvataideseura ry:n historiasta vv. 1966–1991.
6. Simpanen, Marjo-Riitta. 2006. Heimo Karttunen [Pelkistettyä aineettomuutta] Mikkelin taidemuseo, s. 45. Johtokunta, Kertomus Pieksämäen Kuvataideseura ry:n historiasta vv. 1966–1991, Ritva Uimonen 10.2.2007, Arvo Paukku 29.11.2006, Sakari Lumpeinen 16.2.2007, Kaarina Sepponen 12.2.2007, Raili Pyrstöjärvi 10.1.2007.
7. Raili Pyrstöjärvi 10.1.2007, Pieksämäen Lehti 18.9.1969, ”Nuoren voiman Liiton taidepäivät Pieksämäellä” Pieksämäen Lehti 13.1.1970, Nuoren voiman Liiton Pieksämäen taidepäivien käsiohjelma, ”Serigrafiaa opetellaan Nuorten taidejaostossa” Pieksämäen Lehti 28.9.1971.
8. Raili Pyrstöjärven kotiarkisto, ”Pieksämäen Pikkutaiteilijat: Sinisiä hevosia – punaisia ratsuja.” Savon Sanomat 25.11.1976, Pieksämäen Lehti 19.12.1975, Raili Pyrstöjärvi 10.1.2007.
9. Pieksämäen Kuvataideseuran arkisto: Johtokunta, Kertomus Pieksämäen Kuvataideseura ry:n historiasta vv.1966–1991, Riitta Huttunen 27.2.2007, Hannele Haatainen 19.3. 2007.
10. Pieksämäen Kuvataideseura ry:n arkisto, Raili Pyrstöjärven arkisto, Anja Karjalaisen arkisto, Pieksämäen Lehti 8.9.1977, Arvo Paukku 29.11.2006, Pieksämäen Kuvataideseura ry: säännöt.
11. Hannele Haatainen 19.3.2007, Riitta Huttunen 27.2.2007.
12. Pieksämäen Kuvataideseura ry:n arkisto: vuosinäyttelyluettelot, Johtokunta, Kertomus Pieksämäen Kuvataideseura ry:n historiasta vv.1966–1991, Raili Pyrstöjärven arkisto, Raimo Uimosen arkisto, Anja Karjalaisen arkisto, ”Laajempi kuin koskaan: Pieksämäen Kuvataideseuralla vuosinäyttely” Pieksämäen Lehti 6.7.1974.
13. Pieksämäen Kuvataideseura ry:n arkisto, Johtokunta: Pieksämäen Kuvataideseura ry:n historiasta vv. 1966–1991, Raili Pyrstöjärven arkisto, Pieksämäen Kuvataideseuran juhlaulkaisu 1996: Pieksämäen Kuvataideseura ry. – 30 vuotta kuvataiteen hyväksi, ”Näyttely avattiin eilen” Pieksämäen Lehti 19.7.1971.
14. Pieksämäen Kuvataideseura ry:n arkisto, Raili Pyrstöjärvi 10.1.2007, Pieksämäen Lehti 25.3.1982, Anja Karjalaisen arkisto.
15. Pieksämäen Kuvataideseura ry:n arkisto, Kaarina Sepposen arkisto, Raili Pyrstöjärven arkisto, Raimo Uimosen arkisto, Aija Jaatinen ”Pieksämäki ja Jäppilä keskuksiksi – Kuvataide nousuun”, Pieksämäen Lehti 19.3.1983, Riitta Huttunen 27.2.2007.
16. Simpanen, Marjo-Riitta 2006. Heimo Karttunen [Pelkistettyä aineettomuutta], Mikkelin taidemuseo, s. 39, Riitta Huttunen 27.2.2007, Mariella Haavisto 13.3.2007.
17. Raili Pyrstöjärven arkisto, Raimo Uimosen arkisto, Pieksämäen Kuvataideseura ry:n arkisto, Pieksämäen Lehti 10/ 1971, Pieksämäen Lehti 24.12.1977.
18. Pieksämäen Kuvataideseura ry:n arkisto, Johtokunta: Pieksämäen Kuvataideseura ry:n historiasta vv. 1966–1991, Raili Pyrstöjärven arkisto.
19. Mariella Haavisto 13.3.2007, Seija Laitinen; Erilaisuus rikastuttaa triennaalia – Tähän joukkoon kelpaa kuulua! Länsi-Savo 6.10.2005.
20. Kuvataideseuran arkisto, Raili Pyrstöjärven arkisto, Anja Karjalaisen arkisto, Seija Laitinen; Taide tuli Abeliin, Länsi-Savo 6.3.2004, Helena Nyman; Raili Pyrstöjärvi toi taidettaan Abeliin, Pieksämäen Lehti 9.11.2005, Taiteentekijät tempaisevat helmikuussa Aasian hyväksi, Pieksämäen Lehti 24.1.2005.
21. Raili Pyrstöjärven arkisto, Seija Laitinen; Ensimmäinen artoteekki Mikkelin lääniin – Taide-teos lainaksi Pieksämäen kirjastosta, Länsi-Savo 1.11.1995, Riitta Huttunen.
22. Riitta Huttunen 27.2.2007, Taidelainaamo ja Galleria Topin esite, Helena Nyman; ”Topissa on lupa penkoa”, Pieksämäen Lehti 21.9.2005.
23. Johtokunta: Pieksämäen Kuvataideseura ry:n historiasta vv. 1966–1991, Raili Pyrstöjärven arkisto, Kuvataideseura ry:n arkisto, Pieksämäen Lehti 6.4.1971, Riitta Huttunen.
24. Pieksämäen Kuvataideseura ry:n arkisto, Pieksämäen Kuvataideseura ry:n säännöt.

Lähde- ja kuvaluettelo

Painamattomat lähteet:

Säännöt. Pieksämäen Kuvataideseura ry.
Näyttelyluettelomonisteen, Kulttuurikeskus Poleeni
Pieksämäen Kuvataideseura ry:n arkisto: pöytäkirjat

Suullisia tietoja antaneet:

Arvo Paukku 29.11.2006
Rita Apuli 7.12.2006
Raili Pyrstöjärvi 10.1.2007
Ritva Uimonen 10.2.2007
Raili Posti (Mustonen) 11.2.2007
Kaarina Sepponen 12.2.2007
Sakari Lumpeinen 16.2.2007
Riitta Huttunen 27.2.2007
Anja-Riitta Sepponen 8.3.2007
Mariella Haavisto 13.3.2007
Hannele Haatainen 19.3.2007
Kaarina Karjalainen 19.3.2007
Pauli Hakkarainen 21.3.2007

Kuvaluettelo:

Kansi Valokuva Pieksämäen asematunnelin maalauksesta. Raili Pyrstöjärven arkisto.
Sivu 2. Kuvajäljenne Pieksämäen Lehti 31.5.1969.
Sivu 4. Valokuva, Raili Pyrstöjärven arkisto. Kuvassa Pieksämäen kesäkauden avajais-
kulkueessa Kaarina Karjalainen Paloma Picassona, Raili Pyrstöjärvi Outi Heiskasena,
Maija Kokkila Helen Scherfbeckinä, Pauli Hakkarainen Salvador Dalina, Hannele
Haatainen Yoko Onona.
Sivu 6. Kuvajäljenne Savo 27.10.1963 ”Lyhyt kaupunkiaika ehtinyt elvyttää Pieksämäkeä
edelleen”.
Sivu 7. Valokuva. Raimo Uimosen arkisto. Työväenopiston Taidekellarissa grafiikan kurs-
silla mm. Unto Tähtinen ja Raimo Uimonen, 1966.
Sivu 8. Kuvajäljenne Pieksämäen Lehti 3.12. 1966.
Sivu 9. Kuvajäljenne Pieksämäen Lehti 22.6.1973.
Sivu 10. Kuvajäljenne Pieksämäen Lehti 18.9.1969.
Sivu 11. Kuvajäljenne Savon Sanomat 25.11. 1976.
Sivu 13. Kuvajäljenne Pieksämäen Lehti 8.9.1977.
Sivu 14. Kuvajäljenne Pieksämäen Lehti 6.7.1974.

Sivu 15. Kuvajäljenne Savon Sanomat 6/2000. Vuokko Jaakkola: Iso-Pappilan kesänäyttelyssä
uutuuksia.
Sivu 16. Kuvajäljenne Pieksämäen Lehti 10.3.1977.
Sivu 18. Kuvajäljenne Pieksämäen Lehti 6/1984. Kuvassa Eduskunnan puhemies Erkki Pys-
tynen paljastaa taiteilija Veikko Haukkavaaran työn ”Pieksät rakentaa”. Pieksämäen
Kuvataideseuran Pauli Hakkarainen ja Raili Pyrstöjärvi avustavat.
Kuvajäljenne oikealla Pieksämäen Lehti 18.5.1991.
Sivu 19. Kuvajäljenne Pieksämäen Lehti 8.1.1972.
Sivu 20. Kuvajäljenne Länsi-Savo 6.10.2005.
Sivu 21. Kuvajäljenne Pieksämäen Lehti 14.1.1971.
Sivu 22. Kuvajäljenne vasemmalla Pieksämäen Lehti 1.11.1995.
Kuvajäljenne oikealla Pieksämäen Lehti 21.9.2005. Riikka Rapo taidelainaamo Topissa.
Sivu 25. Kuvajäljenteet Pieksämäen Lehti 27.11.1979 ja 6.12.1980.
Sivu 27. Kuvajäljenne Pieksämäen Lehti 6.12.1983.
Sivu 28. Kuvajäljenne Pieksämäen Lehti 2.12.1986.
Sivu 30. Kuvajäljenne Pieksämäen Lehti 8.1.1993.
Sivu 31. Kuvajäljenne Länsi-Savo 5.12.1996.
Sivu 33. Kuvajäljenne Savon Sanomat 30.1.1999.
Sivu 34. Kuvajäljenne Savon Sanomat 30.1.1999.
Sivu 36. Kuvajäljenne Savon Sanomat 7.1.2000.
Sivu 39. Kuvajäljenne Pieksämäen Lehti 11.12.2006.
Sivu 40. Kuvajäljenne Pieksämäen Lehti 1.7.1993.
Sivu 41. Kuvajäljenne Pieksämäen Lehti 21.4.1977.
Sivu 43. Kuvajäljenne Pieksämäen Lehti 4.3.1969.
Sivu 44. Kuvajäljenne Pieksämäen Lehti 11.12.2006.

**Pieni kollaasi
Pieksämäen Kuvataideseuran
40-vuotisesta toiminnasta
kuvin, sanoin ja lehtileikkein...**

ISBN 978-952-92-1961-2